

Evaluering af forenkling på miljøreguleringsområdet

Miljøstyrelsen vil, når lejligheden gives, offentliggøre rapporter og indlæg vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter inden for miljøsektoren, finansieret af Miljøstyrelsens undersøgelsesbevilling.

Det skal bemærkes, at en sådan offentliggørelse ikke nødvendigvis betyder, at det pågældende indlæg giver udtryk for Miljøstyrelsens synspunkter.

Offentliggørelsen betyder imidlertid, at Miljøstyrelsen finder, at indholdet udgør et væsentligt indlæg i debatten omkring den danske miljøpolitik.

Indhold

FORORD	5
RESUMÉ	7
1 INDLEDNING	11
1.1 EVALUERINGSDESIGN	11
1.1.1 Kommunalreformens betydning for evalueringen	12
2 BAGGRUND FOR EVALUERINGEN	15
2.1 KORT HISTORIK OM MILJØGODKENDELSESSYSTEMET	15
2.1.1 Miljøtilsynets udvikling	16
2.2 VIRKSOMHEDSUDVALGETS ANBEFALINGER	17
2.2.1 Anbefalinger vedrørende miljøgodkendelser	17
2.2.2 Anbefalinger vedrørende tilsyn	17
2.3 MILJØSTYRELSENS INITIATIVER	17
2.3.1 Minimering af BAT-forpligtelsen	18
2.3.2 Fjernelse af krav om forhåndsdokumentation for støj	18
2.3.3 Indførelse af branchebilag med standardvilkår for 22 brancher	18
2.3.4 Vejledning om differentieret miljøtilsyn	18
2.3.5 Aftale om minimumsfrekvenser for samlet tilsyn fra 2005	19
3 ORGANISERING AF GODKENDELSES- OG TILSYNSARBEJDET	21
3.1 RESSOURCEUDVIKLING PÅ MILJØGODKENDELSESOMRÅDET	21
3.2 RESSOURCEUDVIKLING TIL MILJØTILSYN	24
3.3 RESSOURCEUDVIKLINGEN SAMLET SET	28
4 MILJØGODKENDELSER	29
4.1 MINIMERING AF BAT-FORPLIGTELSEN FOR BILAG 2 VIRKSOMHEDER	31
4.2 FJERNELSE AF KRAV OM FORHÅNDSDOKUMENTATION FOR STØJ	32
4.3 BRANCHEBILAG FOR BILAG 5-VIRKSOMHEDER	32
4.3.1 Sagsbehandlernes vurdering af branchebilag	33
4.3.2 Branchebilags betydning for virksomhederne	36
4.4 IDEER TIL FORBEDRINGER AF GODKENDELSESSYSTEMET	37
5 MILJØTILSYN	41
5.1 ANVENDELSE AF DET DIFFERENTIEREDE TILSYN I KOMMUNER OG MILJØCENTRE	41
5.1.1 Virksomhedernes vurdering af det differentierede miljøtilsyn	44
5.1.2 Tilsyn med certificerede virksomheder	44
5.1.3 Samlet tilsyn	45
5.2 IDEER TIL FORBEDRINGER AF TILSYNSSYSTEMET	47
5.3 REGELFORENKLINGSTILTAGENES BETYDNING FOR MILJØBESKYTTELSESNIVEAUET	48

BILAGSFORTEGNELSE

BILAG 1: ANVENDT MATERIALE

BILAG 2: LISTE OVER INTERVIEWEDE PERSONER

BILAG 3: JURIDISK OG TEKNISK SCREENING AF BRANCHEBILAG

BILAG 4: JURIDISK TABEL OVER BRANCHEBILAG

BILAG 5: TEKNISK TABEL OVER BRANCHEBILAG

Forord

Denne rapport ”Evaluering af forenklinger på miljøreguleringsområdet (miljøgodkendelse og tilsyn med virksomheder)” er udarbejdet for Miljøstyrelsen.

Rapporten er udarbejdet af Carsten Ellegaard, Titti Kopp, Anders Richelsen og Claus Werner Nielsen, COWI.

Projektet har været tilknyttet en følgegruppe bestående af Anette Christiansen, Landbrug & Fødevarer, Jens Ulrik Jensen, DI, Sofie Astrid Jensen, KL, Marie Lanng Pallisgaard, KL, Christian Poll, Danmarks Naturfredningsforening og Finn Bro Rasmussen, Danmarks Naturfredningsforening.

Projektleder i Miljøstyrelsen har været Tina Schmidt.

Resumé

Målet med at gennemføre forenklingstiltag i forhold til miljøgodkendelse og tilsyn med virksomheder har været at:

- Sikre, at sagsbehandlernes tilsynsarbejde tager udgangspunkt i veldefinerede og gennemskuelige retningslinjer, således at indsatsen sker der, hvor den er mest påkrævet, og således at der drages størst mulig nytte af virksomhedernes eget miljøarbejde.
- Give virksomhederne en hurtigere og smidigere sagsbehandling i forbindelse med godkendelsesbehandlingen og mere gennemsigtige regler, således at virksomheder hurtigere kan orientere sig i forhold til de krav, de skal leve op til.

Der er gennemført følgende forenklingstiltag i forhold til miljøgodkendelser:

- Virksomheder i de brancher, der er opført i bilag 2 til Godkendelsesbekendtgørelsen, skal kun redegøre for deres anvendelse af bedst anvendelig teknik (BAT), hvis der findes relevante oplysninger i Miljøstyrelsens referenceliste.
- Færre virksomheder skal give forhåndsdokumentation for støj
- Der er indført såkaldte branchebilag med standardvilkår for 22 brancher

I forhold til tilsyn er der udgivet en vejledning om differentieret tilsyn, der fastsætter kriterier for, hvordan sagsbehandlerne kan kategorisere virksomhederne og derudfra tilrettelægge miljøtilsynet i forhold til tilsynsbehovet i den enkelte virksomhed. Herudover er begrebet "samlet tilsyn" indført. Et samlet tilsyn kan defineres som en gennemgang af virksomhedens samlede miljøforhold.

Sagsbehandlernes vurdering af forenklingstiltagene

Forenklingstiltagene på godkendelsesområdet er overordnet blevet modtaget positivt af sagsbehandlerne i kommunerne og miljøcentrene.

Branchebilagene er det forenklingstiltag, der har haft den største effekt. Det er rapportens konklusion at branchebilagene dels har medført en reduktion i sagsbehandlingstiden, og dels gjort det lettere for sagsbehandlerne at orientere sig i vilkårsjunglen. Dette gælder særligt for nye sagsbehandlere. Der er stor tilfredshed med standardvilkårene, og sagsbehandlerne finder, at de har betydet en del forbedringer både vedr. implementeringen af BAT samt for sagsbehandlingen generelt. Man bør dog hæfte sig ved, at der er stor forskel på, hvor stor en effekt branchebilagene har haft i kommunerne. Således er der en del af de større kommuner for, hvem branchebilagene blot erstatter, hvad der hidtil har været paradigmer for, hvorfor sagsbehandlingstiden for deres vedkommende er uændret.

BAT-referencelisterne er der blandede holdninger til. Sagsbehandlerne finder, at ideen om BAT-referencelister er god, men at de nuværende lister kan forbedres ved at være mere målrettede og have en klarere specifikation.

Forenklingstiltagene omkring det differentierede tilsynssystem har ikke haft den tilsigtede effekt i og med kommunerne mange steder alene har prioriteret efter minimumsaftalen. Derudover har kategoriseringen af virksomheder været uhensigtsmæssig som prioriteringsværktøj. Overordnet har man ikke opnået at få et differentieret tilsyn i kommunerne, som alle parter er enige om er en god ide ud fra et ressource- og miljøbeskyttelsesmæssigt perspektiv.

I stedet for et differentieret tilsyn udfører sagsbehandlerne i høj grad samlet tilsyn i forlængelse af kravene fra minimumsaftalen. Det er vurderingen, at det vil gavne tilsynet at gøre det dels mere differentieret og dels mere dialogbaseret. Det er sagsbehandlerne generelt enige i, men det kniber med at implementere dette med henvisning til, at rammebetingelserne mange steder ikke er til at mere end det fastsatte minimum, som er defineret gennem minimumsaftalerne fra 2005 og 2007.

Virksomhedernes vurdering af forenklingstiltagene

For mange virksomheder har forenklingstiltagene ikke haft en effekt, og man har ikke observeret nogen ændringer i forhold til tidligere. Dette behøver ikke at være negativt, for langt de fleste virksomheder er tilfredse med sagsbehandlingen fra kommunerne. Virksomhederne er positive overfor de mindskede krav til dokumentation af BAT og støj. Dog finder de fleste virksomheder BAT-referencelisterne for komplekse og ukonkrete til, at de bliver anvendt. Branchebilagene i bilag 5 er virksomhederne endog meget tilfredse med. Dette særligt ud fra, at det i dag er mere gennemsigtigt, hvad man skal rette sig efter, men også i forhold til, at det sparer virksomhederne tid og at man med branchebilagene effektivt modvirker konkurrenceforvridning. Andre undersøgelser¹ har ligeledes konkluderet, at branchebilagene signifikant har reduceret de administrative byrder for virksomheder.

Et differentieret tilsyn og en belønning af virksomheder, der performer godt i forhold til miljøbeskyttelse, hilses velkomment af virksomheder, men på grund af den manglende implementering har de fleste virksomheder ikke observeret nogen synlige effekter.

Der er en tendens til, at virksomhederne hellere vil have færre større tilsyn i stedet for en række mindre deltilsyn ud fra den betragtning, at det giver mindre administrativt arbejde og er ressourcemæssigt besparende. En del virksomheder har dog også ytret, at de ønsker et dialogbaseret tilsyn i stedet for et kontrolbaseret tilsyn. Mange virksomheder bruger i dag tilsynsmyndigheden som rådgivere i forhold til diverse miljøproblemstillinger.

Tiltagenes betydning for miljøet

Inden for rammerne af denne evaluering har det alene været muligt at give en overordnet kvalitativ vurdering af hvad forenklingstiltagene betyder for miljøet.

Samlet set vurderes tiltagene at have haft en neutral påvirkning af miljøbeskyttelsesniveauet.

¹ Se AMVAB-opdatering af Miljøministeriet, 1.7.2008 til 30.6 2009

Forenklingstiltagene på godkendelsesområdet vurderes at have påvirket miljøbeskyttelsesniveauet i en positiv retning, da man har sikret en mere ensartet, gennemsigtig og harmoniseret godkendelsesproces mellem kommunerne, samtidig med at branchetilagene har betydet, at BAT er indarbejdet på en effektiv måde. Omvendt er der en risiko for, at det faldende ressourceforbrug og nedprioritering af kommunernes tilsyn kan have en negativ påvirkning på miljøet, hvilket dog ikke kan tilskrives forenklingstiltagene, men at kommunerne først og fremmest anvender minimumsaftalen ved prioritering af tilsynsindsatsen.

1 Indledning

Miljøministeriet nedsatte i efteråret 2002 det såkaldte Virksomhedsudvalg, der skulle foreslå tiltag til at forenkle procedurerne for godkendelse og tilsyn med virksomheder.

På baggrund af virksomhedsudvalgets anbefalinger implementerede Miljøstyrelsen efterfølgende en række forenklingstiltag.

Formålet med denne evaluering er at vurdere, hvad disse tiltag har betydet for virksomhederne, myndighederne og miljøet, samt om det er lykkedes at skabe "mest miljø for pengene" gennem:

- Hurtigere og mere smidige miljøgodkendelser og tilsyn
- Optimeret ressourceanvendelse hos virksomheder og myndigheder
- Opretholdelse eller evt. styrkelse af miljøbeskyttelsesniveauet²

1.1 Evalueringsdesign

Evalueringen bygger på en række forskellige kilder, der har kombineret input fra et stort antal interessenter hos virksomheder og myndigheder med mere dybdegående vurderinger fra udvalgte informanter. Kilderne omfatter:

- Skrivebordsanalyser af dokumenter og databaser³
- 4 casestudier med kommunerne Gladsaxe, Kalundborg, Århus og Jammerbugt, herunder også interviews med virksomheder og miljøcentrene Århus, Roskilde og Odense⁴. I alt har vi interviewet 29 personer.

Casekommunerne er valgt for at sikre, at følgende karakteristika er repræsenteret:

- Forskellige kommunestørrelser
- Geografisk spredning samt inddragelse af både by- og landkommuner
- Deltagelse af kommuner, der er blevet sammenlagt med andre kommuner som del af kommunalreformen i 2007, såvel som deltagelse af kommuner der ikke blev sammenlagt, jf. nedenfor.

- 2 Spørgeskemaundersøgelser herunder:

² Det er ikke indenfor rammerne af denne evaluering muligt at afdække forenklingstiltagenes specifikke målbare betydning for miljøbeskyttelsesniveauet. Vurderingen foretages derfor som en vurdering af, om de enkelte tiltag overordnet set må forventes at have haft en positiv, negativ eller neutral betydning.

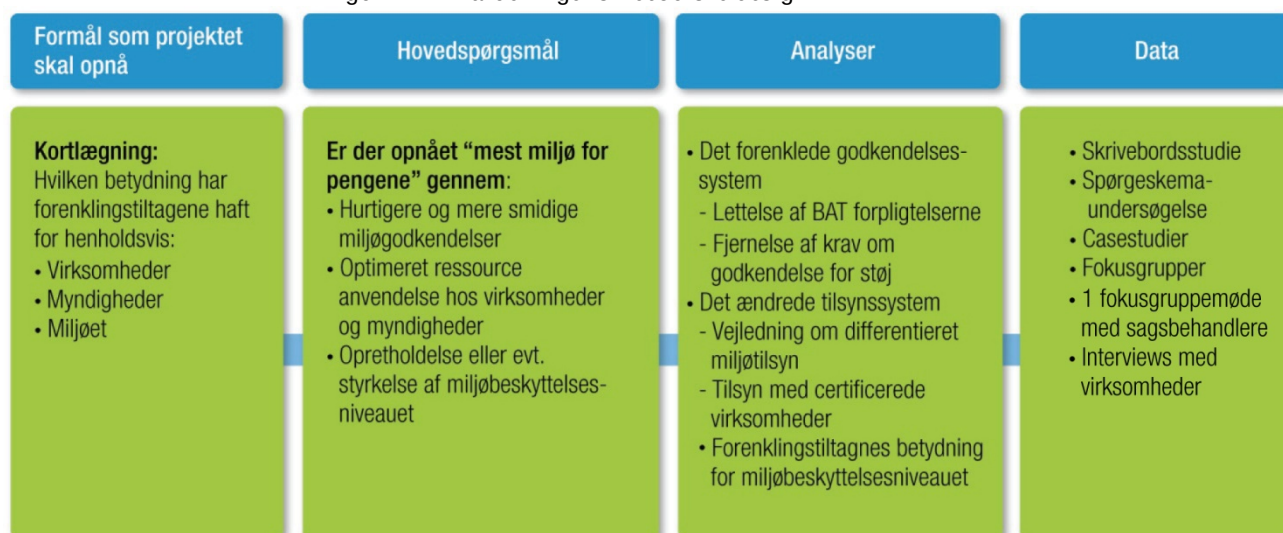
³ Se bilag 1 for dokumentlisten

⁴ Se bilag 2 for liste over interviewede personer

- En til virksomheder. Der blev sendt spørgeskema ud til den miljøansvarlige på 360 virksomheder. Der blev i alt modtaget 122 besvarelser, svarende til en svarprocent på 34 %. Den relativt lave svarprocent betyder, at resultaterne fra denne spørgeskemaundersøgelse er behæftet med usikkerheder. Det er med andre ord vanskeligt at sige, om vurderingerne fra de virksomheder, der har besvaret spørgeskemaet, er repræsentativ.
- En til sagsbehandlere. Der blev sendt et spørgeskema til miljøforvaltningen i alle landets kommuner samt til 3 sagsbehandlere i miljøcentrene i Århus, Roskilde og Odense. 78 % af kommunerne og 89 % af de adspurgte medarbejdere fra miljøcentrene har besvaret spørgeskemaet. Den høje svarprocent giver høj validitet og udsagnskraft.
- 1 fokusgruppemøde med sagsbehandlere fra kommuner og miljøcentre⁵.

Nedenstående figur opsummerer projektets formål, hovedspørgsmål, analyser og datakilder.

Figur 1 Evalueringens metodiske design

1.1.1 Kommunalreformens betydning for evalueringen

I 2007 overtog kommunerne en række nye opgaver og medarbejdere fra de tidligere amter. Der blev også oprettet 7 Miljøcentre, hvoraf miljøcentrene i Århus, Odense og Roskilde som de eneste laver miljøgodkendelse og udfører tilsyn. Effekterne fra kommunalreformen er i forhold til denne evaluering at betragte som en eksogen faktor, som har haft en stor betydning for myndighedernes miljøtilsyn og godkendelsesarbejde. Metodisk har vi forholdt os til denne problemstilling ved at være bevidste om effekten fra kommunalreformen. I vores analyser har vi, hvor det er muligt, primært i de kvalitative interviews, inddraget kommunalreformen, som en forklaringsfaktor på effekter eller udsving. På den måde har vi forsøgt at skelne mellem

⁵ Der var planlagt et fokusgruppemøde med virksomheder, men på grund af manglende tilmeldinger er der i stedet udført 4 -6 ekstra telefoninterviews

effekterne fra forenklingstiltagene og effekterne fra kommunalreformen samt andre eksogene samfundsmæssige effekter.

2 Baggrund for evalueringen

Dette kapitel giver dels et kort overblik over situationen, før forenklingstiltagene blev gennemført, dels af Virksomhedsudvalgets anbefalinger samt en overordnet gennemgang af de gennemførte forenklingsinitiativer.

2.1 Kort historik om miljøgodkendelsessystemet⁶

Reglerne om forhåndsgodkendelse af ”særligt forurenende virksomheder” har eksisteret, siden den første miljøbeskyttelseslov trådte i kraft den 1. oktober 1974. Siden da har miljøbeskyttelsesloven været baseret på, at forureningsfaktorerne skulle behandles i sammenhæng (det integrerede system), og at den enkelte virksomhed skulle anvende de bedste, tekniske foranstaltninger inden for en rimelig økonomisk ramme.

I 1999 blev miljøbeskyttelsesloven og godkendelsesbekendtgørelsen ændret med henblik på gennemførelse af IPPC-direktivet⁷ i Danmark. IPPC-direktivets forureningsbegrænsningsprincip bygger på den integrerede tankegang og princippet om bedst anvendelig teknik (BAT).⁸ En af følgerne af IPPC-direktivet er, at kravene til virksomhedernes redegørelse for anvendelse af BAT blev uddybet i godkendelsesbekendtgørelsen.

Forud for Miljøstyrelsens revision af godkendelsesbekendtgørelsen, som følge af Virksomhedsudvalgets rapport, havde størstedelen af de bestående virksomheder en miljøgodkendelse, der dækkede hele virksomheden. En større del af de godkendelsespligtige virksomheder er siden ophørt med at være godkendelsespligtige efter godkendelsesbekendtgørelsens regler. Det drejer sig om husdyrbrug, der i 2007 blev omfattet af deres egen selvstændige godkendelsesordning.

Aktiviteter, der er omfattet af miljøbeskyttelseslovens kap. 5, skal godkendes inden etablering, udvidelser eller ændringer af produktionen. De nærmere regler herom fremgår af godkendelsesbekendtgørelsen, jf. bek. nr. 1640 af 13. december 2006⁹. Ved denne forhåndsgodkendelse skal alle potentielle forureningsparametre fra den pågældende virksomhed vurderes i sammenhæng, således at der kan træffes de bedste valg for miljøet som helhed, og således at der ikke overføres forurening fra et medie til et andet. Godkendelsesbehandlingen sker på baggrund af en ansøgning.

Miljøstyrelsen har til brug for godkendelsesbehandlingen udarbejdet såvel generelle vejledninger som brancheorienteringer og vejledninger for en række

⁶ Rapport fra virksomhedsudvalget, Miljøministeriet 2003

⁷ IPPC-direktivet (2008/1/EF) handler om at forebygge og begrænse miljøeffekterne fra større industrielle kilder i Europa

⁸ BAT: den teknik, som på vurderingstidspunktet mest effektivt kan forhindre eller begrænse forurening fra en given branche.

⁹ Bekendtgørelsen fastsætter regler om godkendelsesordningen i lovens kapitel 5 for listevirksomhed samt om tilsyn med visse listevirksomheder

brancher. Alt dette materiale er i vidt omfang baseret på viden om bedst tilgængelig teknik på udgivelsestidspunktet. Desuden har Miljøstyrelsen siden 2000 udarbejdet en referenceliste med oplysninger om tilgængelig litteratur om BAT, herunder renere teknologi for en lang række listevirksomheder.

Tekstboks 1 Kort om Miljøstyrelsens referencerister

Miljøstyrelsens referenceliste indeholder inspiration til vurdering af BAT. For godkendelsespligtige virksomhedstyper er der anført

- retningslinjer i det omfang der er sådanne direkte relevante for en specifik branche,
- referencer til renere teknologi eller
- anden BAT - litteratur.

2.1.1 Miljøtilsynets udvikling

Tilsynet med virksomheder og landbrug var frem til kommunalreformen hovedsagelig udlagt til kommuner og amter. Håndhævelsesbetænkningen¹⁰ påpegede, at der generelt var problemer med især kommunernes varetagelse af deres tilsynsbeføjelse. I 1987 blev det på den baggrund aftalt mellem Miljøministeriet, Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen at opprioritere miljøtilsynet med virksomheder og husdyrbrug. Dette førte til en betydelig styrkelse af de kommunale miljøforvaltninger i sidste halvdel af 1980'erne. De amtslige forvaltninger var allerede på dette tidspunkt relativt veludbyggede.

I 1996 blev der på baggrund af Miljøstyrelsens kritik af tilsynet i en række kommuner indgået en aftale mellem Kommunernes Landsforening og miljø- og energiministeren om minimumsfrekvenser for tilsynet med forskellige kategorier af virksomheder, herunder henholdsvis godkendelsespligtige virksomheder, anmeldepligtige virksomheder og virksomheder omfattet af branchebekendtgørelser samt landbrug. Minimumsfrekvenserne for tilsyn var aftalt til:

- Minimum 50 % af listevirksomhederne skulle være tilset i løbet af det pågældende år, og
- Minimum 50 % af virksomheder omfattet af anmelde- eller branchebekendtgørelser skulle være tilset i løbet af det pågældende og foregående år,
- Minimum 50 % af landbrug med erhvervsmæssigt dyrehold skulle være tilset i løbet af de sidste tre år regnet fra det pågældende år.
- Herudover skulle alle svinebrug med en opbevaringskapacitet svarende til fra 6 til 9 måneders gødningsproduktion også være tilset inden for de seneste tre år.

Det blev samtidig understreget, at overholdelse af minimumsfrekvenserne ikke i sig selv var udtryk for et godt tilsyn og ikke alene burde lægges til grund for tilrettelæggelsen af kommunernes miljøindsats, men indsatsen burde tage udgangspunkt i de lokale miljømæssige problemer og prioriteringer.

¹⁰Håndhævelsesbetænkningen (nr. 981/1983)

2.2 Virksomhedsudvalgets anbefalinger

Udgangspunktet for virksomhedsudvalget var at sikre den bedst mulige ressourceudnyttelse i forbindelse med miljøgodkendelser og -tilsyn.

Anbefalingerne fra virksomhedsudvalget blev splittet op i anbefalinger vedr. miljøgodkendelser og anbefalinger vedrørende tilrettelæggelse og udførelse af tilsyn.

2.2.1 Anbefalinger vedrørende miljøgodkendelser

Virksomhedsudvalget anbefalede, at der blev indført et mere forenklet godkendelsessystem, som hovedparten af de godkendelsespligtige virksomheder kunne overføres til. Konkret blev det anbefalet, at:

- Kravet om obligatoriske støjberegninger blev ophævet, undtagen for virksomheder med særligt støjende aktiviteter, eller hvis godkendelsesmyndigheden i øvrigt skønner at der er behov herfor.
- Der blev udarbejdet datablade, hvor kravene er baserede på BAT, hvorfor kravet om redegørelse for BAT blev foreslået ophævet for de virksomheder, der blev omfattet af et datablad. For de virksomheder, der ikke blev omfattet af et datablad, blev det foreslået, at relevante oplysninger blev fremhævet i Miljøstyrelsens referenceliste, hvorfor disse virksomheder alene i deres ansøgning, skulle forholde sig til de punkter, der fremgår af denne liste.

2.2.2 Anbefalinger vedrørende tilsyn

I forhold til godkendelsessystemet anbefalede Virksomhedsudvalget at:

- Der blev lavet en vejledning om tilrettelæggelse af et differentieret tilsyn.
- Differentiere tilsynsfrekvensen efter princippet "noget for noget", således at tilsynet skulle reduceres, hvis virksomhederne øgede deres miljøindsats. Dette skulle ske ved at opdele virksomhederne i 3 kategorier med forskellige krav til tilsynsfrekvensen. Hvis en virksomhed indførte et miljøledelsessystemer, skulle det have betydning for kategoriseringen
- Organisere tilsynet ud fra begrebet "samlet tilsyn", som blev defineret som en gennemgang af virksomhedens samlede miljøforhold, og at der samtidig blev lavet nye minimumsfrekvenser for gennemførelsen af disse tilsyn.

2.3 Miljøstyrelsens initiativer

Miljøstyrelsen har som anbefalet af virksomhedsudvalget taget følgende initiativer:

- Minimering af BAT-forpligtigelsen
- Fjernelse af krav om forhåndsdokumentation for støj
- Indførelse af branchebilag med standardvilkår for 22 brancher
- Udgivet en vejledning om differentieret miljøtilsyn

- Udgivet revideret vejledning om miljøtilsyn med industrivirksomheder, hvor begrebet samlet tilsyn defineres.

Som opfølgning på Virksomhedsudvalgets anbefalinger, indgik miljøministeren og KL endvidere i 2005¹¹ aftaler om minimumsfrekvenserne for samlet tilsyn.

2.3.1 Minimering af BAT-forpligtelsen

For brancherne i bilag 2 til Godkendelsesbekendtgørelsen stilles der ikke længere krav om, at virksomheden altid skal redegøre for BAT i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse. Kun, hvis der findes relevante oplysninger i Miljøstyrelsens referenceliste, skal virksomheden i ansøgningen forholde sig til disse oplysninger og dermed BAT.

Tekstboks 2 Kort om bilag 1, 2 og 5 virksomheder

Ved listevirksomhed forstås de virksomheder, anlæg eller indretninger, der er optaget på listerne i bilag 1 og 2 til godkendelsesbekendtgørelsen. Bilag 1-virksomhed er de virksomheder, anlæg og indretninger, der er optaget på listen i bilag 1. Ved bilag 2-virksomhed forstås de virksomheder, anlæg og indretninger, der alene er optaget på listen i bilag 2. Bekendtgørelsen fastsætter endvidere i bilag 5 standardvilkår for en række bilag 2-virksomheder til brug for godkendelsesmyndighedens afgørelse om godkendelse efter lovens § 33 samt afgørelse om vilkårsændringer efter lovens § 41.

2.3.2 Fjernelse af krav om forhåndsdokumentation for støj

Der stilles ikke krav om forhåndsdokumentation om støj. Kun virksomheder, der udgør en særlig støjbelastning, skal fortsat dokumentere deres støjforhold på forhånd. Disse virksomheder er mærket med * på listen i bilag 2.

2.3.3 Indførelse af branchebilag med standardvilkår for 22 brancher

Der er udarbejdet 22 branchebilag med standardvilkår og målrettede ansøgningsskemaer for en række brancher (listepunkter). Myndighederne er forpligtede til at anvende standardvilkårene i miljøgodkendelserne for de virksomheder der er omfattet af et branchebilag. Der skal dog stadig fastsættes individuelle vilkår for støj, lugt og spildevandskrav. I henhold til forarbejdet til Miljøbeskyttelsesloven er det kun muligt at fravige standardvilkårene, såfremt den ansøgte virksomhed er atypisk i forhold til bilagets beskrivelse, f.eks. fordi virksomheden anvender en anden produktionsteknologi end beskrevet eller giver anledning til andre typer forurening. I disse tilfælde kan standardvilkårene helt eller delvist fraviges eller erstattes af individuelt fastsatte vilkår. Det er også muligt at fravige standardvilkår, hvor der er behov herfor af hensyn til områdets særlige sårbarhed eller vigtighed i forhold til miljø- eller naturinteresser.

Hensigten med branchebilagene er at lette myndighedernes sagsbehandling og sikre så ens krav som muligt inden for samme branche, samt at virksomhederne på forhånd kan orientere sig om myndighedernes miljøkrav.

2.3.4 Vejledning om differentieret miljøtilsyn

Miljøstyrelsen udgav i 2004 en vejledning om differentieret tilsyn¹². Formålet med vejledningen er at bidrage til:

¹¹ Aftale for landbrug blev indgået i 2007

¹² Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 6 2004 "Differentieret tilsyn - prioritering af tilsynsindsatsen.

- at tilsynsressourcerne anvendes, så der opnås størst mulig miljøgevinst, bl.a. gennem målrettet anvendelse af ressourcerne i forhold til tilsynsbehovet hos den enkelte virksomhed
- at miljøtilsynet tilrettelægges, så det tilskynder virksomhederne til at opføre sig miljømæssigt fornuftigt.

Vejledningen fastsætter kriterier for, hvordan myndighederne kan kategorisere virksomhederne og derudfra tilrettelægge miljøtilsynet, så tilsynsressourcerne løbende kan tilpasses det løbende behov.

Tekstboks 3 Kort om kategorisering af virksomheder i det differentierede miljøtilsyn

Virksomhederne kategoriseres i tre niveauer på baggrund af to parametre:

Virksomhedernes egen systematik i miljøarbejdet, herunder f.eks. miljøledelsessystemer, grønne regnskaber eller fastsættelse af procedurer, samt deres information til myndighederne om evt. opståede miljøproblemer.

Virksomhedernes lovlighed, herunder deres rettidige efterkommelse af frister i påbud samt overholdelse af vilkår m.v. De tre niveauer omfatter:

Niveau 1: Virksomheder der har bragt sig på forkant i miljøarbejdet.

Niveau 2: Virksomheder som er lovlige men som ikke har gennemført en særlig miljøindsats inden for miljøområdet

Niveau 3: Virksomheder som har problemer med at overholde miljølovgivningen.

Når tilsynsmyndighederne tilrettelægger tilsynsarbejdet bør omfanget af forberedelse og tidsforbrug til gennemførelse af det kontrollerende tilsyn være mindre for niveau 1 virksomheder end niveau 2 virksomheder og mindre for niveau 2 virksomheder end niveau 3 virksomheder.

2.3.5 Aftale om minimumsfrekvenser for samlet tilsyn fra 2005

Med aftalen blev begrebet ”samlet tilsyn” indført for at sikre mere kvalitet i miljøtilsyn. Et ”samlet tilsyn” defineres som en gennemgang af virksomhedens samlede miljøforhold. Dette uanset det antal tilsynsbesøg, der har været nødvendig for en sådan gennemgang, og uanset om det er sket ved tilsyn på stedet eller - især for niveau 1-virksomheder - overvejende ved vurdering af oplysninger fremsendt af virksomheden, f.eks. vedrørende egenkontrol.

Begrebet ”samlet tilsyn” tjener til at sætte fokus på kvaliteten i tilsynet og derigennem fremme miljøforbedringer, uden at dette dog nødvendigvis indebærer et øget tilsyn med de enkelte virksomhedstyper.

Derudover blev kravet til frekvenserne for samlet tilsyn sat til hvert 3. år for de godkendelsespligtige industrivirksomheder (listevirksomhederne).

De aftalte minimumsfrekvenser gør tilrettelæggelse af tilsynsindsatsen mere fleksibel for kommunerne. Sammen med muligheden for differentieret tilsyn har det været hensigten, at tilsynsmyndigheden, forudsat en uændret ressourcemængde, kan flytte flere tilsynsressourcer hen, hvor behovet er størst.

I 2007 blev der indgået en særskilt aftale for husdyrbrugene. Udgangspunktet er også her en tilsynsfrekvens for samlet tilsyn på 3 år for de største, mest miljøtunge landbrug. Andre tilsynsfrekvenser for de mindre brug blev også fastsat. F.eks. skal de helt små husdyrbrug kun have tilsyn hvert 6. år. og husdyrbrug under 3 dyreenheder er slet ikke omfattet.

3 Organisering af godkendelses- og tilsynsarbejdet

Dette kapitel gennemgår de seneste års udvikling i kommunernes og miljøcentrenes ressourceforbrug til miljøgodkendelser og -tilsyn.

Det er som udgangspunkt kommunerne, der træffer afgørelse om godkendelse af listevirksomhed. Miljøcentre Roskilde, Odense og Århus er dog godkendelses- og tilsynsmyndighed for en række store virksomheder. Det drejer sig om de mere komplekse virksomheder, samt virksomheder hvor miljøministeren har besluttet at overtage godkendelses- og tilsynsopgaven efter ansøgning fra virksomhed eller kommune.

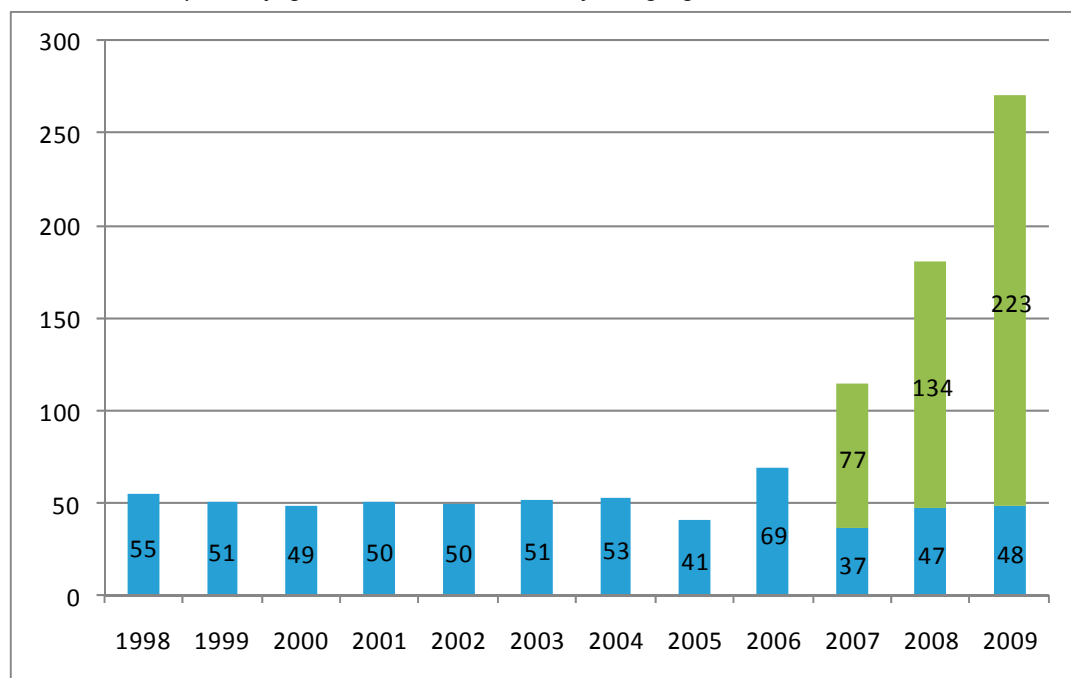
Tekstboks 4 Kort om miljøcentrenes godkendelse og tilsynsopgaver

Miljøcenter Odense, Miljøcenter Århus og Miljøcenter Roskilde er myndighed i forhold til godkendelse af listevirksomheder, der er mærket med (s) på listen i bilag 1. De træffer endvidere afgørelse om godkendelse af listevirksomheder omfattet af 1) punkt G 101 på listen i bilag 1, hvis der på en eller flere af værkets enheder eller blokke fyres med kul eller orimulsion, og 2) punkterne K 101 og K 102 på listen i bilag 1, hvis hovedaktiviteten er forbrænding af farligt affald med en kapacitet på mere end 10 tons pr. dag. Hvis der på en listevirksomhed omfattet af miljøcentrenes godkendelseskompetence udføres aktiviteter, der er omfattet af andre punkter på listerne i bilag 1 og 2, er det miljøcenteret, der er godkendelses- og tilsynsmyndighed for alle godkendelsespligtige anlæg og aktiviteter på virksomheden.

3.1 Ressourceudvikling på miljøgodkendelsesområdet

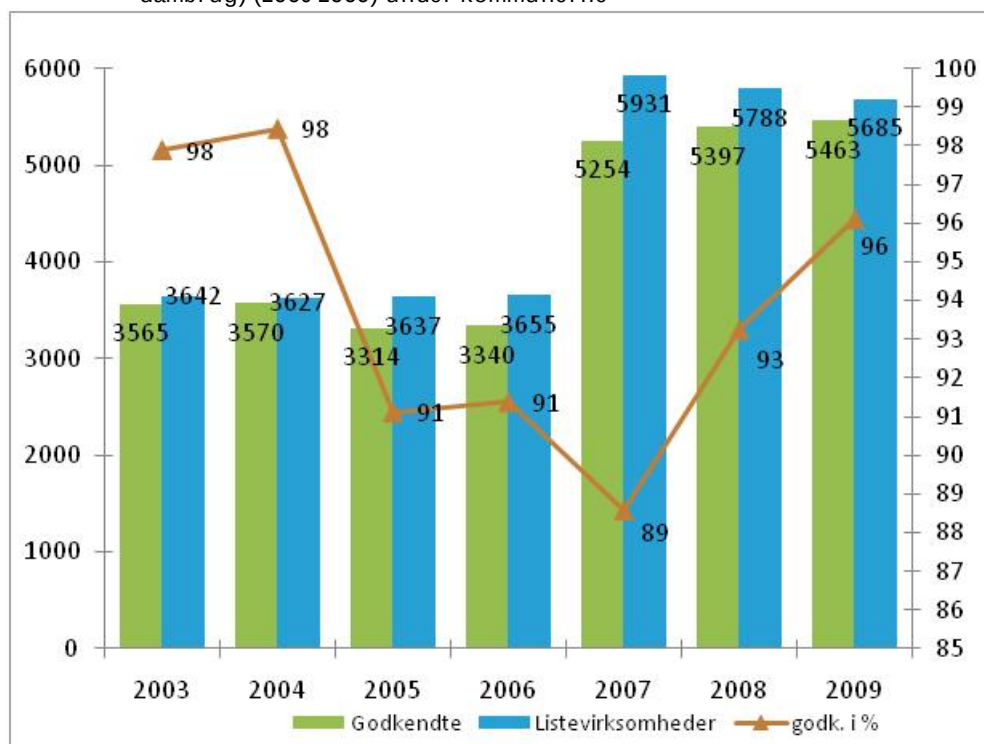
Som det fremgår af figur 2 har kommunernes ressourceforbrug til godkendelser været stærkt stigende i perioden 2006-2009. Denne stigning skyldes først og fremmest, at der i 2007 blev indført en ny husdyrgodkendelseslov, som har affødt et markant stigende antal ansøgninger. Dette illustreres i nedenstående figur, hvor de grønne søjler for 2007, 2008 og 2009 viser ressourceforbruget på husdyrbrug, hvor kommunerne de sidste par år har fået tilført ressourcer til nedbringelse af et efterslæb på husdyrgodkendelsesområdet. Medvirkende til det stigende ressourceforbrug er også, at kommunerne i forbindelse med kommunalreformen overtog myndighedsansvaret for en række listevirksomheder fra de tidligere amter. Det er ud fra tilgængelige data i perioden desværre ikke muligt at isolere ressourceforbruget for virksomhedsgodkendelser fra før 2007, men i og med den store stigning fra 2007 primært skyldes indførelsen af husdyrgodkendelser kan det sluttes at ressourceforbruget til virksomhedsgodkendelser over perioden ligger på et relativt konstant niveau.

Figur 2 Ressourceudviklingen på godkendelsesområdet i kommunerne (1999-2009) til miljøgodkendelse af både husdyrbrug og industrivirksomheder

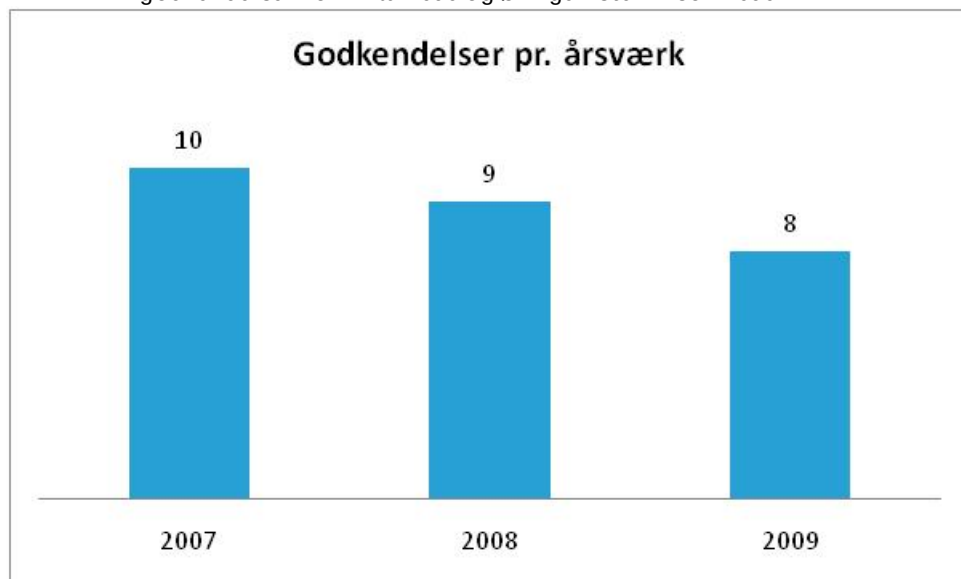
Figur 3 viser en stigning i antallet af godkendelser og i antallet af listevirksomheder under kommunerne. Springet fra 2006 til 2007 er det direkte resultat af kommunalreformen. Det er værd at notere sig, at udviklingen i godkendelsesprocent, dvs. antallet af godkendte virksomheder i forhold til antal listevirksomheder nåede et lavpunkt med 89 % i 2007 omkring kommunalreformen, og at kommunerne gennem 2008 og 2009 har formået omtrent at genskabe det tidligere niveau således, at det i 2009 var 96 % af virksomhederne, der havde en miljøgodkendelse.

Figur 3 Udviklingen i antal af miljøgodkendelser for listevirksomheder (ekskl. dambrug) (2003-2009) under kommunerne

Figur 4 viser hvor mange godkendelser der er udført pr. årsværk i årene 2007 til 2009¹³. Tendensen er, at det i 2009 i gennemsnit tog længere tid pr. godkendelse end i både 2007 og 2008. Det er Miljøstyrelsens vurdering at dette kan skyldes, at 2009 og delvis 2008 var år med mange revurderinger af godkendelser, hvilket har været meget ressourcekrævende. Figur 3 viser at antallet af virksomheder er faldet fra 2007 til 2009, hvilket dels kan skyldes lukninger/flytninger, men formentligt også dækker over at nogle af virksomhederne var rubriceret forkert.

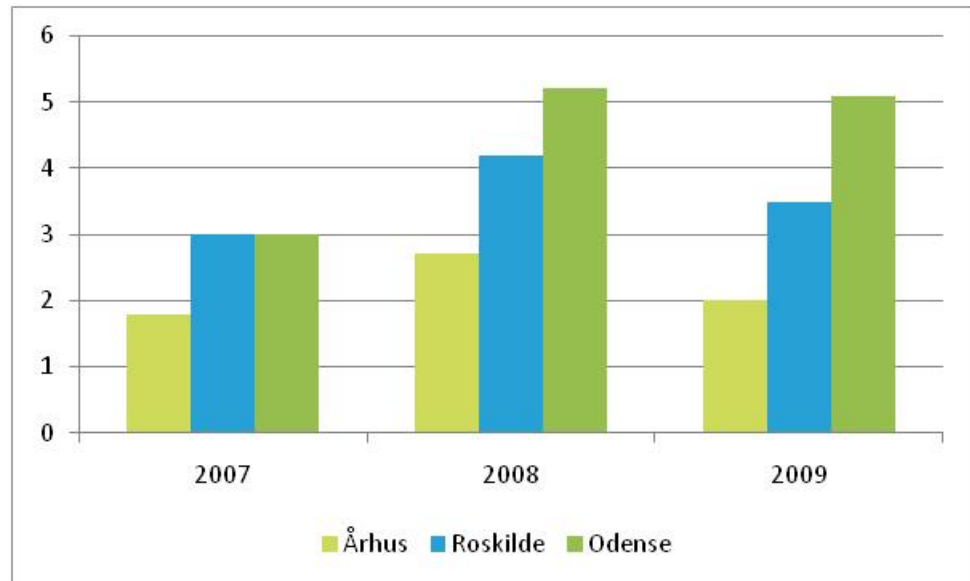
Figur 4 Kommunale godkendelser pr. årsværk for hele godkendelser og tillæg til godkendelser for I-mærkede og øvrige listevirksomheder

For miljøcentrene i Roskilde, Århus og Odense har der på godkendelsesområdet overordnet været en lille stigning i ressourceforbruget målt i årsværk. Fra 2007 til 2008 var der en stigning i ressourceforbruget, medens udviklingen fra 2008 til 2009 er, at ressourceforbruget er faldet lidt. Ifølge sagsbehandlerne på miljøcentrene har der udover antallet af nye ansøgninger ikke umiddelbart været andre faktorer, der burde påvirke denne tendens.

¹³ Der findes ikke umiddelbart sammenlignelige data fra før 2007

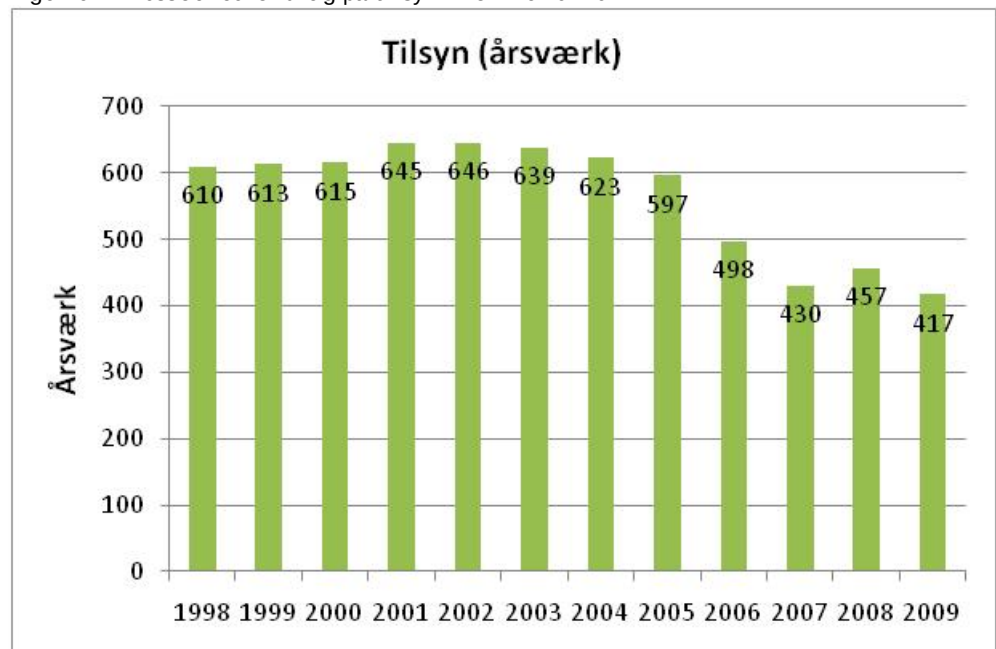
Figur 5 Miljøcentrenes ressourceforbrug(årsværk) på godkendelser i perioden 2007-2009

3.2 Ressourceudvikling til miljøtilsyn

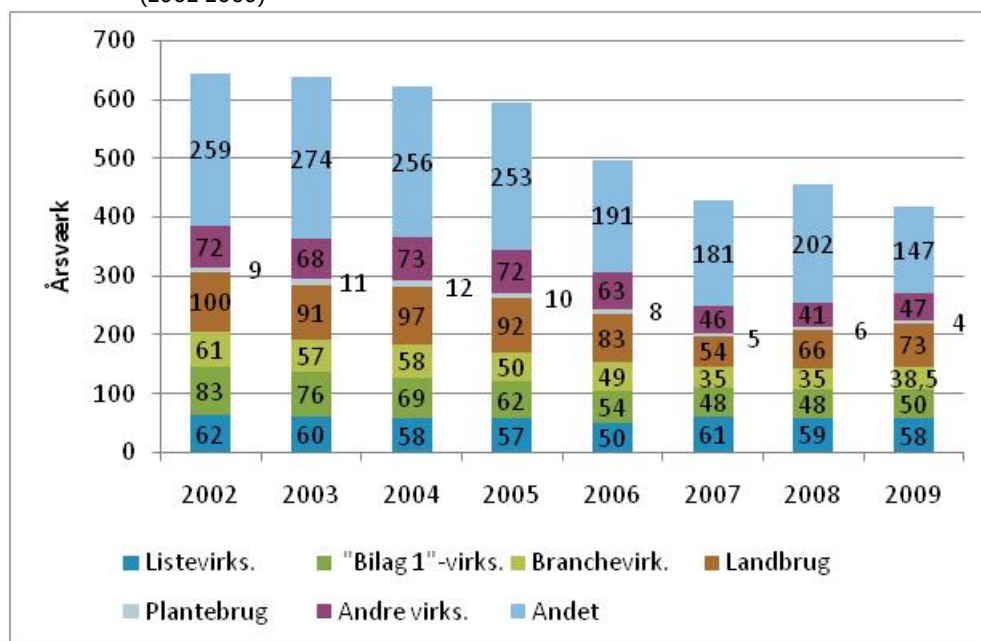
Figur 6 viser et markant fald i de kommunale ressourcer anvendt til miljøtilsyn i perioden 2003 og frem. Således er tilsynsressourcerne fra 2002, hvor ressourceforbruget var det højeste, faldet med ca. 35 %. Dette er bemærkelsesværdigt, da kommunerne, som følge af kommunalreformen og den nye husdyrgodkendelseslov i dag fører tilsyn med væsentligt flere virksomheder.

Figur 6 Ressourceforbrug på tilsyn i kommunerne

Figur 7 viser, hvordan tilsynsressourcerne er fordelt på forskellige virksomhedstyper.¹⁴ Der har været et generelt fald på tværs af alle virksomhedstyperne med undtagelse af listevirksomheder, som siden 2002 har ligget på et relativt stabilt niveau. Dette er sket på trods af, som vi har set tidligere at kommunerne med kommunalreformen har fået flere listevirksomheder under sig. Derudover skal det også bemærkes, at mange af de virksomheder kommunerne har overtaget fra amterne er store komplicerede virksomheder. I særdeleshed har gruppen "Andet" et stort fald, men dette fald er behæftet med en vis usikkerhed, der dels skyldes, at det i nogen grad er udtryk for en restkategori for ikke-klart definerede tilsynsopgaver, dels at kommunerne ikke har indberetningspligt i denne kategori.

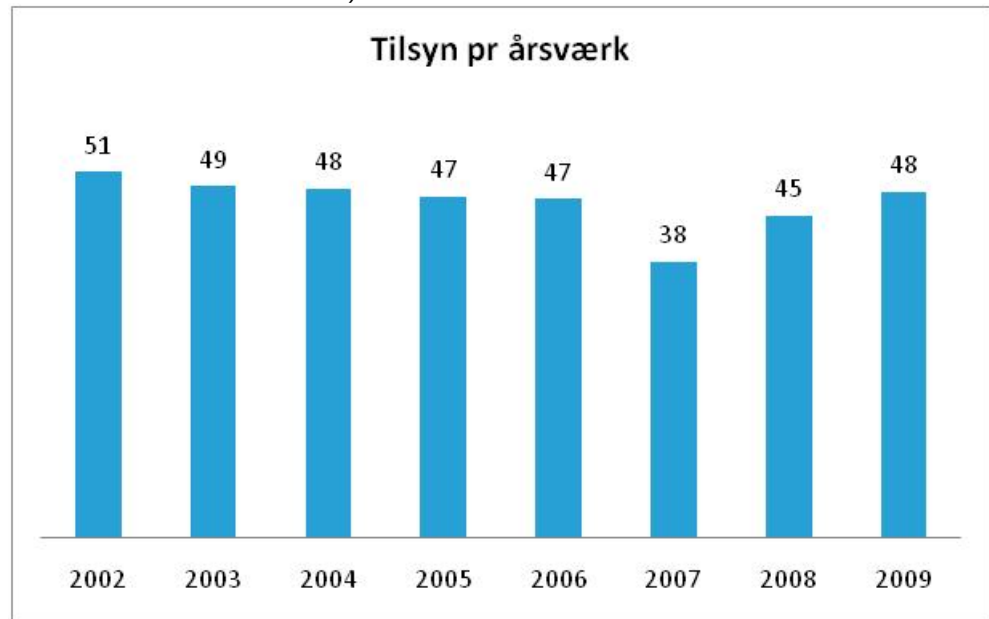
Figur 7 Udviklingen i antal årsværk anvendt på tilsyn fordelt på virksomhedstyper (2002-2009)

Kommunalreformen har ifølge kommunerne og miljøcentrene betydet, at der har været brugt en del ressourcer, fortrinsvis i 2007, på at planlægge og gennemføre store organisatoriske forandringer. Ressourcerne til denne omorganisering er formentligt i nogen grad taget fra tilsynsarbejdet. Dette er gældende for alle kommuner, men i særlig grad i de sammenlagte kommuner, hvor forandringerne har været størst. Faldet i tilsynsressourcerne kan evt. forklares ved, at man får udarbejdet flere tilsyn på et årsværk. Dette kan vi dog ikke finde nogen indikationer af, jf. Figur 8, hvor der med undtagelse af 2007 har været en relativ konstant niveau for tilsyn pr. årsværk. Der er i forlængelse af ovenstående tilsyneladende ikke sket en synlig effektivisering af tilsynsarbejdet i perioden 2002-2009. I perioden har der været forskel på hvad man forstår ved et tilsyn. Siden 2005 har der været krav om "samlet tilsyn", altså et mere grundigt og ressourcekrævende tilsyn, hvilket kan indikere en effektivisering i og med man har fået mere mere omfattende tilsyn, samtidig med at antallet af tilsyn pr. årsværk er relativ konstant.

¹⁴ Gruppen "Andre virksomheder" dækker over § 42-virksomheder. Gruppen "Andet" dækker blandt andet over tilsyn efter kap. 3 og 4 i miljøbeskyttelsesloven, samt tilsyn med olietanke, badevand, badestrande, badevandskvalitet, slam, spildevandsanlæg og forurening af vandområder, vandkvalitet og vandforsyningsanlæg.

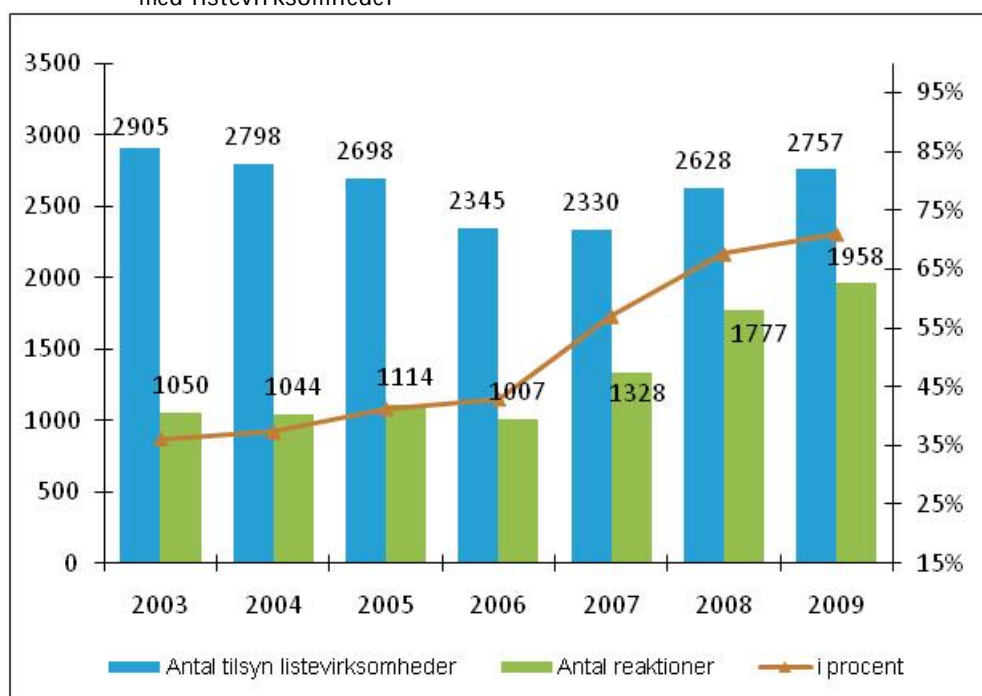
Figur 8 Udviklingen i antal tilsyn pr årsværk i kommunerne (kun listevirksomheder)

Figur 9 viser, at der i samme periode, som tilsynsressourcerne er faldet, er sket en stigning i de håndhævelsesmæssige reaktioner fra kommunerne¹⁵. Dette gælder både totalt set, og i forholdet mellem antallet af tilsyn og antallet af reaktioner. Sagsbehandlerne har givet forskellige bud på, hvad denne udvikling kan skyldes. Således forklares dette med, at kommunerne de senere år har skærpet håndhævelsen, hvor den tidligere har været mere lempelig. Man kan dog ikke udelukke, at det også kan skyldes, at tilsynsfrekvensen er gået ned og, at der derfor er blevet mere at komme efter, når kommunens sagsbehandlere er på tilsyn ude på virksomhederne.

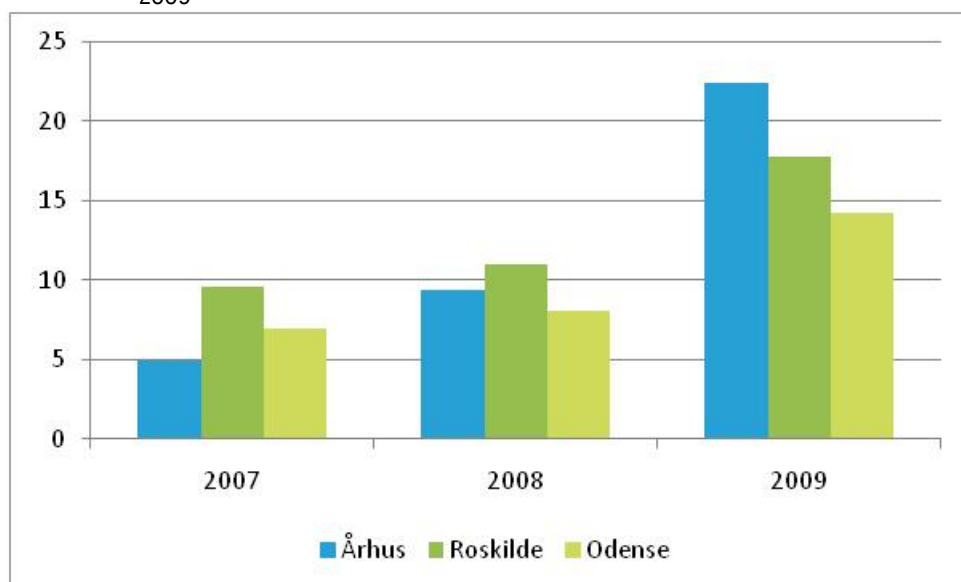
¹⁵ Reaktioner er en fællesbetegnelse for henstillinger, indskærpelser, politianmeldelser, påbud, forbud og revurderinger

Figur 9 Udviklingen i antal håndhævelsesreaktioner i forhold til antal tilsyn med listevirksomheder

Miljøcentrene har på tilsynsområdet haft en tendens, der adskiller sig fra den kommunale trend. Miljøcentrenes ressourceforbrug på tilsyn er således steget relativt meget i perioden fra 2007-2009. Dette skyldes ifølge miljøcentrene, at fordelingen af ressourcer til virksomhedsområdet i 2007 ikke var retvisende, og at revurderingsindsatsen ift. miljøgodkendelser er blevet opprioriteret og har fået tilført ressourcer i 2009.

Figur 10 De tre miljøcentres ressourceforbrug på tilsyn (årsværk) i perioden 2007-2009¹⁶

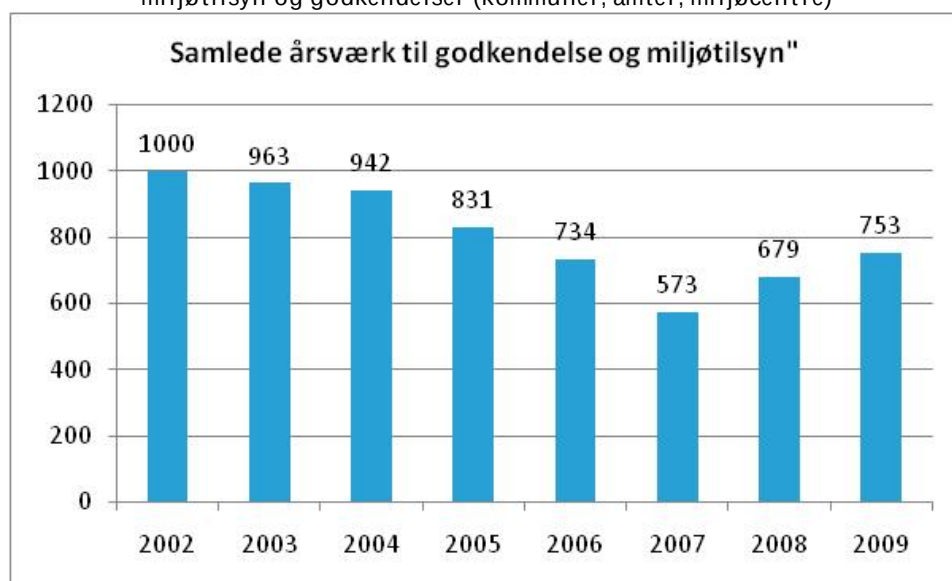

¹⁶ Tallene fra 2009 i figur 10 mangler endelig validering af Miljøstyrelsen

3.3 Ressourceudviklingen samlet set

Det er i Figur 11 illustreret, hvordan den samlede ressourceudvikling har været for kommunernes, amternes (indtil 2007) og miljøcentrenes (fra 2007) arbejde med tilsyn og miljøgodkendelse. Samlet set har ressourceforbruget målt i årsværk på godkendelser og tilsyn været kraftigt faldende fra 2002 til 2007. Fra 2007 til 2009 har man set en stigning i de samlede ressourcer. Faldet fra 2002 til 2006 kan ifølge Miljøstyrelsen dels skyldes, at kommunerne er blevet mere præcise i tidsregistreringen til tilsyn og godkendelsesarbejdet, dels en generel nedprioritering af området. Det ekstraordinært lave niveau for 2007 skyldes kommunalreformen, medens de sidste års stigning hænger sammen med, at kommunerne har fået tilført mange ressourcer til godkendelser på landbrugsområdet i forbindelse med implementeringen af den nye aftale for husdyrbrug.

Figur 11 Samlet ressourceanvendelse (årsværk) for perioden 2002-2009 på miljøtilsyn og godkendelser (kommuner, amter, miljøcentre)

4 Miljøgodkendelser

I de følgende to kapitler præsenterer vi resultaterne af vores analyser af den effekt, de gennemførte forenklingstiltag har haft for henholdsvis myndigheder, virksomheder samt miljøet.

Resultaterne af forenklingerne af miljøgodkendelser og tilsyn præsenteres hver for sig.

Som ovenfor nævnt omfatter forenklingerne af miljøgodkendelser:

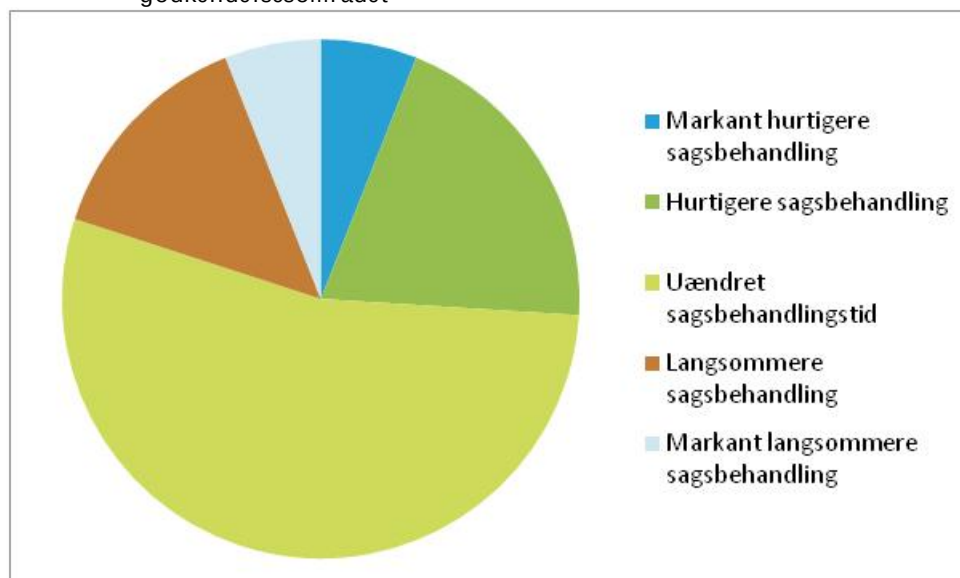
- Minimering af BAT-forpligtelsen
- Fjernelse af krav om forhåndsdokumentation for støj
- Indførelse af branchebilag med standardvilkår for 22 brancher

Sagsbehandlerne er generelt positive over de tiltag, der er indført i forhold til miljøgodkendelserne. Særligt er der tilfredshed med udarbejdelse af de 22 branchebilag med tilhørende standardvilkår. Sagsbehandlerne finder det også positivt og berettiget, at kravet om forhåndsdokumentation for støj er fjernet, medmindre virksomheden er *mærket. Sagsbehandlerne er ligeledes glade for den minimering af BAT-forpligtelsen, som udarbejdelsen af Miljøstyrelsens referencelister er et udtryk for. Anvendelse af disse lister er dog ikke helt uproblematisk, idet de typisk indeholder et meget stort volumen af materiale af teknisk svær karakter, hvilket vanskeliggør det fulde udbytte af listernes indhold.

Generelt mener sagsbehandlerne, at der er for mange virksomheder på bilag 2. Den omfattende liste medfører krav om miljøgodkendelse på områder, hvor der ikke opleves at være et reelt behov. Det er eksempelvis tilfældet for kommunale genbrugspladser og maskinværksteder, hvor sagsbehandlerne oplever miljøgodkendelserne som overflødige.

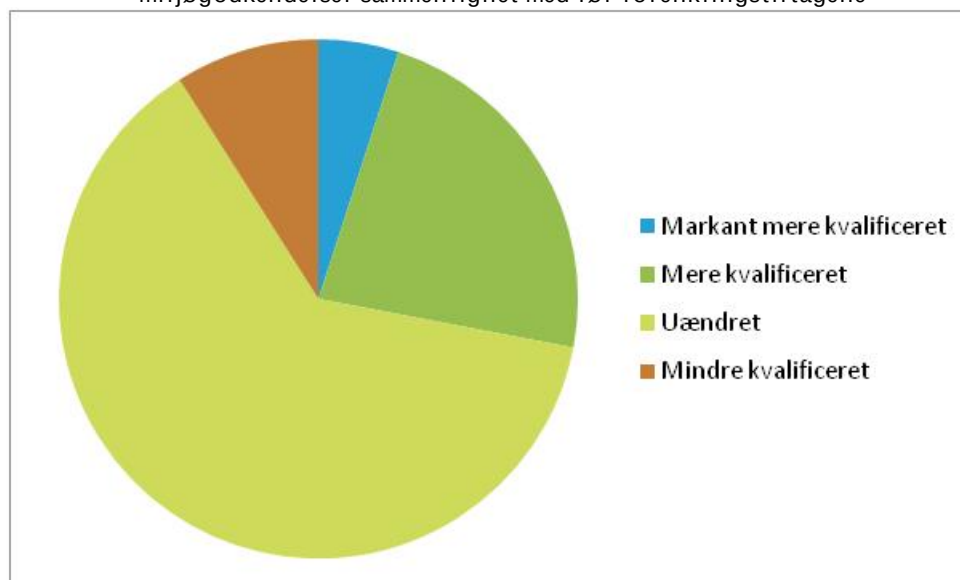
Virksomhederne vurderer generelt ikke, at de tre ovennævnte forenklingstiltagene har haft stor betydning. Mange af de interviewede virksomheder er ikke klar over, at de ovennævnte tiltag er indført for at forenkle godkendelsesprocedurerne. Virksomhedernes svar på den overordnede betydning af forenklingstiltagene tyder også på, at de opleves som havende haft en begrænset effekt. Som det fremgår af figur 12, mener godt halvdelen af virksomhederne, at sagsbehandlingstiden for miljøgodkendelserne fra sagsbehandlerne er uændret, mens knapt 25 % mener, at den er blevet hurtigere.

Figur 12 Virksomhedernes vurdering¹⁷ af sagsbehandlingstiden ved miljøgodkendelser sammenlignet med før forenklingstiltagene på godkendelsesområdet

Figur 13 viser, at godt 25 % af virksomhederne vurderer, at myndighedernes sagsbehandling er blevet mere kvalificeret, 63 % mener, at kvaliteten er uændret, mens 9 % mener, at den er blevet ringere. Tendensen er, at flertallet af virksomhederne ikke har mærket nogen effekter af forenklingstiltagene. I de tilfælde, hvor virksomhederne har konstateret effekter, har disse overvejende været positive.

Figur 13 Virksomhedernes vurdering af kvaliteten af sagsbehandlingen ved miljøgodkendelser sammenlignet med før forenklingstiltagene

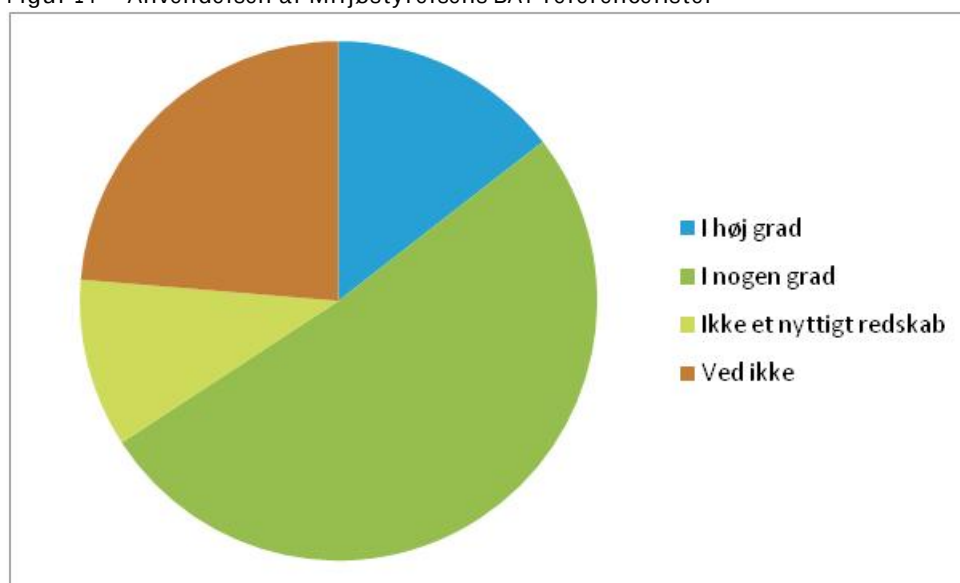
¹⁷ Virksomhedernes vurdering i de følgende figurer refererer til den samlede population af virksomheder fra spørgeskemaet. Populationen af virksomheder består både af bilag 1,2 og 5-virksomheder.

4.1 Minimering af BAT-forpligtelsen for bilag 2 virksomheder

Som følge af regelforenklingerne skal de virksomheder, der er optaget på godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2 kun forholde sig til BAT i form af Miljøstyrelsens referenceliste. Formålet er at reducere tidsforbruget for virksomheder og myndigheder, i og med virksomhederne ikke skal redegøre for BAT i samme omfang som tidligere.

Figur 14 viser, at 65 % af kommunerne finder, at BAT-referencelisterne i høj eller nogen grad er et nyttigt redskab. Dog har flere kommuner givet udtryk for, at referencelisterne med fordel kunne gøres mere konkrete, målrettede og lettere tilgængelige.

Figur 14 Anvendelsen af Miljøstyrelsens BAT-referencelister

Udarbejdelsen af listerne har efter sagsbehandlernes opfattelse ikke givet anledningen til, at der bliver stillet hverken flere eller færre BAT krav, men det er blevet mere gennemsigtigt og lettere at afklare, hvilke krav der skal stilles. Herudover nævnes det som en fordel, at kommunen ikke skal bruge energi på lange diskussioner med virksomhederne om, hvorvidt de stillede BAT vilkår er rimelige. Dette skyldes, at der kan henvises til referencelisterne i forbindelse med vilkårsfastsættelsen.

Der kan blandt sagsbehandlerne spores en uvished om, hvad det egentlig er, sagsbehandlerne og virksomhederne skal forholde sig til på referencelisterne, herunder om det kun er retningslinjerne, eller om det er alle de dokumenter, der som helhed henvises til på listen¹⁸. Listerne kunne således gøres endnu mere anvendelige og lettilgængelige, end de er i dag, hvor de for nogen fremstår som uspecificerede og ukonkrete.

Som et eksempel på et bedre BAT-hjælpeværktøj fremhævede sagsbehandlerne de BAT-tjeklister, som Miljøstyrelsen har udarbejdet inden for nogle udvalgte i-mærkede brancher. Listerne er blevet fremhævet som gode og langt mere konkrete end de almindelige referencelister. BAT tjeklisterne løser det tidsmæssige problem, sagsbehandlerne kan have med at skulle sætte sig ind i et større antal renere teknologirapporter eller meget

¹⁸ Dette understøttes også af Miljøstyrelsens byrdejægerprojekt fra 2010.

omfattende BREF dokumenter.¹⁹ Det tager lang tid at sortere informationerne og udvælge relevante BAT krav i alle de rapporter, der henvises til i BAT-referencelisterne, og sagsbehandlerne har sjældent tid til så omfattende vurderinger i et tidspresset sagsbehandlingsforløb.

Virksomhederne opfatter referencelisterne som for tunge og ukonkrete. Således mener 81 % af virksomhederne ikke, at referencelisterne i forhold til BAT har haft nogen betydning. 12 % mener, at byrderne i forhold til BAT er lettet, mens 7 % mener, at de er øget.

4.2 Fjernelse af krav om forhåndsdokumentation for støj

Forenklingstiltaget, der ophæver kravet om obligatoriske støjberegninger, har man fra myndighedsside overordnet været tilfredse med. Dette synspunkt var der bred enighed om blandt sagsbehandlerne på fokusgruppemødet.

Der er generelt også enighed blandt sagsbehandlerne om, at den opdeling, der er foretaget mellem *mærkede virksomheder og virksomheder, der ikke kræver forudgående støjberegning, generelt er god og passer nogenlunde til hvilke virksomheder, der giver anledning til støjproblematikker i virkeligheden. Dog har enkelte kommuner, herunder Gladsaxe Kommune nævnt, at man burde putte nedknusningsanlæg i råstofgrave og skrothandlere på som *mærkede virksomheder.

4.3 Branchebilag for bilag 5-virksomheder

Miljøstyrelsen har i bilag 5 udarbejdet branchebilag for 22 af de brancher, der er optaget på bilag 2 til godkendelsesbekendtgørelsen. Formålet med branchebilagene er at stille ensartede oplysningskrav og standardvilkår i forbindelse med udstedelse af miljøgodkendelser til virksomhederne inden for de pågældende brancher.

Standardvilkårene er udarbejdet i samarbejde med de respektive brancher og repræsentanter fra kommuner. Standardvilkårene omhandler virksomhedernes indretning og drift, emissionsgrænseværdier for væsentlig luftforurening samt vilkår om egenkontrol mv. Godkendelsesmyndighederne er som udgangspunkt forpligtede til at bruge standardvilkårene på bilag 5-virksomheder og supplere disse med vilkår vedr. støj og lugt. Der kan i særlige tilfælde ske fravigelser fra standardvilkårene, og sagsbehandlerne kan i særlige tilfælde supplere standardvilkårene med egne vilkår. Fravigelser fra

¹⁹ Den bedste tilgængelige teknologi er, for en række industrier, defineret i såkaldte BREF-dokumenter (**B**at **R**E**F**erence documents). I BREF-dokumenterne beskrives specifikke branchers tekniske processer og deres muligheder for at anvende renere teknologi og andre foranstaltninger for at reducere forureningen af omgivelserne. Dokumenterne indeholder ligeledes en vurdering af de miljøgevinster, som kan opnås ved at anvende renere teknologi. EU-kommissionen udsender BREF-dokumenter for virksomheder, der er omfattet af IPPC-direktivet, de såkaldte i-mærkede listevirksomheder. Beskrivelserne i BREF-dokumenterne tages i betragtning af myndighederne ved godkendelse af ansøgninger og revurdering af eksisterende anlæg. Virksomheder, der er omfattet af IPPC-direktivet, skal således bruge BREF-dokumenterne som information sammen med Miljøstyrelsens vejledninger og andre relevante referencer.

standardvilkårene skal begrundes særskilt i miljøgodkendelsen. En virksomhed er omfattet af bilag 5, hvis virksomhedens aktiviteter angår det anvendelsesområde, der er beskrevet som indledning til branchebilagene, samtidig med at virksomheden er omfattet af det listepunkt, som branchebilaget vedrører.

Listepunkter, der er omfattet af branchebilag:

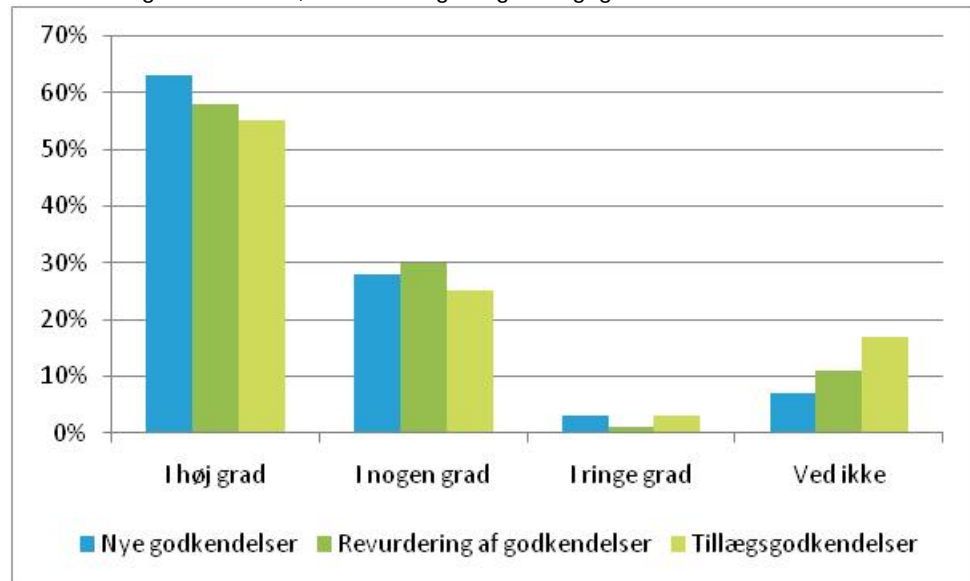
- **A 203** Anlæg, der foretager støvfrembringende overfladebehandling m.v.
- **A 205** Virksomheder der foretager forarbejdning af jern, stål eller metaller
- **B 202** Cementstøberier
- **C 202** Asfaltfabrikker
- **D 207** Virksomheder, der fremstiller produkter ved sintring af flourplast, pressestøbning eller fiberarmering af hærdeplast
- **D 208** Virksomheder, der fremstiller plastprodukter ved sprøjtestøbning, ekstrudering, herunder kalandring, eller ved termoformning
- **E 202** Virksomheder, der foretager trykimprægnering af træ
- **E 207** Foderstofvirksomheder
- **E 215** Virksomheder, der foretager vacuum- og/eller dypimprægnering af træ eller overfladebehandling af træ
- **F 207 Anlæg** til fremstilling af foder til pelsdyr
- **G 201** Kraftproducerende m.v.
- **G 202** Kraftproducerende anlæg baseret på biobrændsel eller biogas.
- **H 201** Udendørs motorsportsbaner og knallertbaner
- **J 202** Krematorieanlæg
- **J 203** Udendørs skydebaner
- **K 203** Anlæg for farligt affald
- **K 206** Anlæg der nyttiggør ikke-farligt affald
- **K 209** Autoophugning
- **K 211** Genbrugspladser
- **K 212** Anlæg for oplagring, af ikke-farligt affald
- **K 213** Anlæg for oplagring, af husdyrgødning
- **K 214** Komposteringsanlæg

Der er i bilag 3,4 og 5 en teknisk og juridisk screening af de 22 branchebilag.

4.3.1 Sagsbehandlernes vurdering af branchebilag

Sagsbehandlerne er overordnet meget positivt indstillede over for branchebilagene, og disse bliver i høj grad anvendt af kommunernes sagsbehandlere. Figur 15 viser, at sagsbehandlerne bruger branchebilagene både ved meddelelse af nye godkendelser og ved revurdering af godkendelser samt ved meddelelse af tillægsgodkendelser.

Figur 15 Sagsbehandleres anvendelse af branchebilag ved henholdsvis nye godkendelser, revurderinger og tillægsgodkendelser

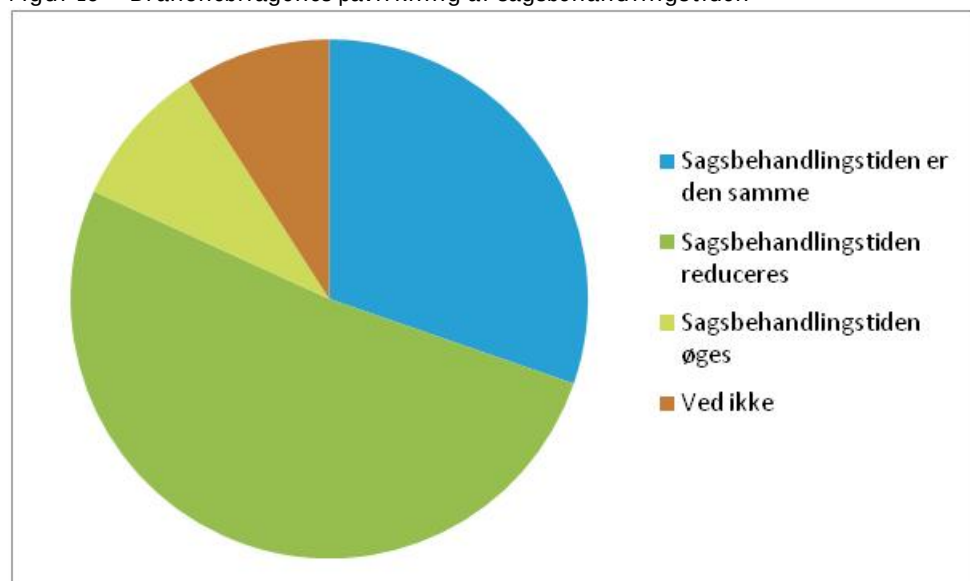

Sagsbehandlerne mener overordnet, at der er mange fordele ved branchebilagene, herunder:

- De har en god effekt i forhold til at ensrette og harmonisere vilkårsfastsættelsen inden for de enkelte brancher.
- Branchebilagene virker gennemarbejdede og er absolut en forenkling, der sparer sagsbehandlerne tid, når der skal gives nye godkendelser. Der er dog stadig forbedringspotentialer.
- Branchebilag er en stor støtte for nye sagsbehandlere.

Som det fremgår af Figur 16, mener mere end halvdelen af de kommunale sagsbehandlere, at branchebilagene har reduceret sagsbehandlingstiden.

Figur 16 Branchebilagenes påvirkning af sagsbehandlingstiden

Sagsbehandlerne oplever dog, at revurderinger med branchebilagene er mere tidskrævende end almindelige revurderinger, fordi der skal bruge tid til at forklare virksomheden, hvorfor tilladelsen nu skal have et helt nyt udtryk, og hvorfor gamle ellers velfungerende vilkår pludselig skal ændres. Dette må dog betragtes som en engangsudgift og et overgangsfænomen.

Sagsbehandlerne i flere kommuner ser dog også en række muligheder for forbedringer af branchebilagene. Der bliver især peget, på at mange af de vilkår, der fremgår af branchebilagene, ikke er relevante i alle sager. Men da det er et krav, at sagsbehandlerne skal tage stilling til alle vilkårene, øges den arbejdstid, der er knyttet til hver enkelt sag. Dette skyldes, at en fravigelse af vilkårene skal begrundes. Det betyder, at der ind i mellem bliver taget større hensyn til branchebilagene end de reelle miljømæssige behov, fordi det er omstændeligt at fjerne dem.

Vilkårene kan i nogle tilfælde være svære at forstå for sagsbehandlerne, hvilket gør det vanskeligt at forklare virksomhederne, hvad der er baggrunden for fastsættelsen af vilkårene og dermed begrunde kravene, således som lovgivningen kræver. Flere sagsbehandlere har udtrykt ønske om, at der bliver udarbejdet en vejledning, der forklarer årsagerne til de forskellige standardvilkår evt. med et lille stykke forklarende tekst omkring det tekniske.

Der er mulighed for at fravælge standardvilkår ved meddelelse af godkendelser, men mange af sagsbehandlerne udtalelser afspejler en usikkerhed i forhold til hvordan det skal gøres. Denne mulighed bør gøres mere eksplicit for kommunerne, således at sagsbehandlerne i højere grad vil benytte sig af muligheden for at fravælge vilkår under hensyntagen til, hvad der er relevant for den enkelte virksomheds belastning af miljøet.

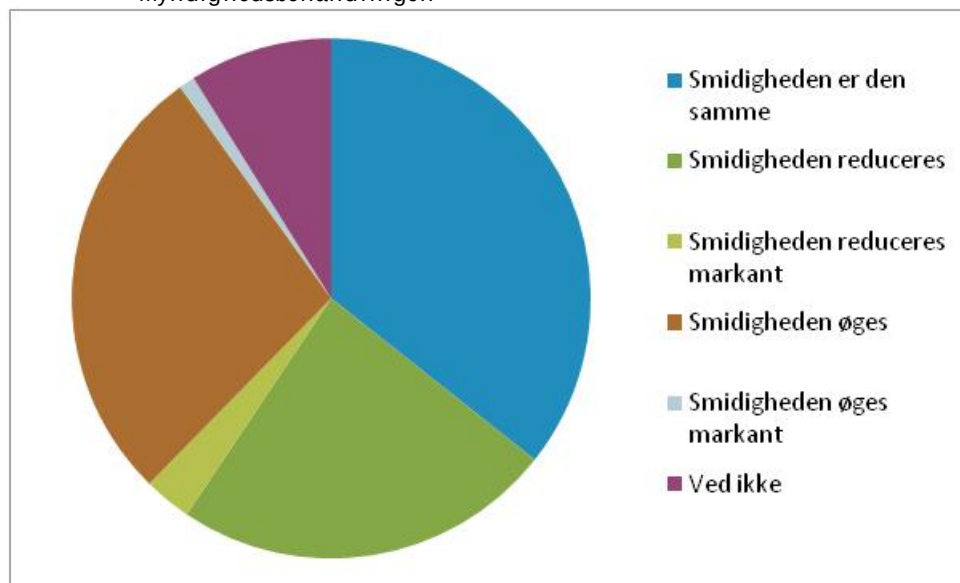
Af yderligere ulemper ved standardvilkårene bliver det påpeget, at de er vanskelige at have med at gøre, når de kun regulerer en biaktivitet af virksomheden, eller når en virksomhed er omfattet af flere sæt standardvilkår. Dette skyldes, at standardvilkårene ofte kan virke overdimensionerede i omfang til en biaktivitet sammenholdt med, at hovedaktiviteten f.eks. ikke er underlagt et godkendelseskrav, eller der stilles langt færre vilkår til denne. Endvidere kan det forhold, at virksomheden er omfattet af flere sæt standardvilkår betyde, at der opstår problemer, fordi disse ikke er tænkt på tværs og nogle ens miljøforhold reguleres forskelligt i de forskellige branchebilag. Det skaber forvirring om, hvilket vilkår og dermed beskyttelsesniveau myndigheden så skal vælge, og miljøgodkendelserne bliver vanskeligere at udforme.

Flere sagsbehandlere har nævnt, at man kan forbedre branchebilagene ved at gøre standardvilkårene så indretnings- og driftsorienterede som muligt i stedet for emissionsrelaterede. Branchebilagene ændrer ikke på, at der altid skal tages hensyn til omgivelserne ud fra en konkret vurdering. I den forbindelse kunne sagsbehandlerne godt tænke sig, at anvendelsesområdet i branchebilagene bliver bedre beskrevet, således at sagsbehandlerne nemmere kan vurdere, om bilagene passer på den konkrete virksomhed forinden godkendelsesbehandlingen.

Selv om sagsbehandlerne overordnet er positive vedrørende effekterne af branchebilagene, kan de ovennævnte problemer og udfordringer ved branchebilagene, også ses afspejlet i nedenstående figur. Andelen af sagsbehandlere, der mener, at branchebilag reducerer smidigheden i

myndighedsbehandlingen, er næsten lige så stor, som andelen, der mener, at smidigheden øges.

Figur 17 Hvordan har branchebilagene påvirket smidigheden i myndighedsbehandlingen

4.3.2 Branchebilags betydning for virksomhederne

Virksomhederne betragter branchebilagene, som et positivt tiltag. 76 % af virksomhederne, der har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, finder, at branchebilag giver mere klarhed over formålet med godkendelsens vilkår. Derudover nævner 71 % af virksomhederne det som en god ting, at branchebilagene via ensrettede vilkår modvirker konkurrenceforvridning. Der kan konstateres en svag tendens til, at virksomheder finder, at sagsbehandlingen er forbedret med indførelsen af branchebilagene. Således finder 44 % af virksomhederne, at sagsbehandlingen er blevet hurtigere og mere smidig, medens 32 % finder den uændret.

Den ensretning, som branchebilagene er udtryk for, betyder i følge virksomheder, at de ikke er så afhængige af sagsbehandlers kompetencer og kæpheste. Det fremhæves særligt af flere virksomheder, at de oplever, at det har været en stor hjælp for de mindre kommuners sagsbehandlere, at der er indført branchebilag.

Det fremgår dog også, at virksomhederne i nogle tilfælde opfatter branchebilagene, som unødigt omfattende, komplekse og ufleksible, hvilket også afspejles af, at enkelte virksomheder har udtrykt, at sagsbehandlere er usikre på brugen af branchebilagene. Det er vurderingen, at virksomhedernes opfattelse og kendskab til branchebilagene på sigt vil give en mere positiv vurdering, end evalueringens data p.t. indikerer.

Andre undersøgelser, herunder særligt de årlige AMVAB-målinger af miljøministeriets love og bekendtgørelser, har fundet branchebilagene har resulteret i signifikante reduktioner i administrative byrder for virksomhederne.²⁰ At virksomhederne er mere forbeholdne over for dette skyldes formentligt, at den enkelte virksomheds erfaringsgrundlag med branchebilagene er relativ begrænset. I interviews med virksomheder, som har

²⁰ Se eksempelvis AMVAB-opdatering af Miljøministeriet, 1.7.2008 til 30.6.2009

fået en godkendelse under det nye godkendelsessystem, bliver det først og fremmest fremhævet, at branchebilagene har betydet en øget gennemsigtighed, og at man i højere grad kender til vilkårene på forhånd. Hvilket er en gevinst for virksomhederne.

4.4 Ideer til forbedringer af godkendelsessystemet

På baggrund af ovenstående samt gennemgangen af branchebilag, jf. bilag 3-5 foreslår vi følgende forbedringer:

- Branchebilagene har i enkelte tilfælde en anden opbygning og kunne have gavn af en kvalitetskontrol på tværs af bilagene, der vil sikre en ensartet opbygning.
- Det bør overvejes at indsætte et generelt vilkår under størstedelen af branchebilagenes vilkår - om oprydning ved nedlukning af produktionen. Dette er indført, som et obligatorisk krav for i-mærkede virksomheder og er i næsten 100 % af tilfældene også anvendt af kommunerne på bilag 5 virksomheder.
- Det bør overvejes at indsætte præcise vilkår om lugt i en række branchebilag, hvor lugt er identificeret som et væsentlig miljøparameter (dette er typisk tilføjet i alle de undersøgte godkendelser).
- Støjvilkår bør ind i mellem være obligatorisk fastsat²¹, også selv om det som udgangspunkt er afhængigt af omgivelserne. Det kunne formuleres således at man blot fastsætter, at der skal indsættes støjvilkår afpasset omgivelserne. Der vil f.eks. altid være støjbelastning fra motorsportsbaner og derfor behov for vilkår der tager hånd om dette. Vilkår kunne evt. tage udgangspunkt i lokalt fastlagte støjgrænser. Men de bør indgå i branchebilaget
- Der er flere steder behov for, at der laves mere stringente og sammenhængende definitioner, som hænger sammen på tværs af branchebilaget, se f.eks. kommentarerne til branchebilag K209 i bilag 4.
- Det kunne ind i mellem ønskes, at der var flere uddybninger af, hvad der menes med f.eks. udtryk som "egnede", jf. f.eks. kommentarerne til K209, G201, G202 eller "repræsentative", jf. A203 i bilag 4.
- Det er på tværs af bilagene stor forskel på, hvorvidt man har fundet det nødvendigt med definitioner af upræcise begreber. Der kan hentes megen hjælp til de definitioner, der mangler i nogle bilag ved at "sakse" dem fra nogen af de andre branchebilag. Se f.eks. kommentarer til K203 i bilag 4.
- Der findes flere eksempler på, at der anvendes meget upræcise og elastiske krav, eksempelvis "så hurtig som mulig", jf. f.eks.

²¹ Se kommentarer til pkt. H201

kommentarerne til K209, G201, G202 i bilag 4. Dette gør det vanskeligt at håndhæve overtrædelsen af et sådant vilkår.

- Endvidere bør man overveje, om der skal fastsættes formkrav til f.eks. fastsatte dokumentationskrav i form af registre eller anden dokumentation. Det kan være vanskeligt og meget tidskrævende for tilsynsmyndigheden at forholde sig til dokumentation, der præsenteres i en stor ustruktureret bunke. Det kan betyde, at man ikke tjekker oplysningerne, hvorfor kravet bliver nytteløst, jf. f.eks. kommentarerne til K 209, G 201, G202 i bilag 4. Dette tema har også haft fokus i byrdejægerprojektet, hvor virksomhederne har udtrykt, at de oplever det som en byrde uden formål, fordi disse oplysninger ikke bliver tjekket i praksis.
- Der er nogle steder i branchebilagene fastsat overordnede vilkår vedrørende vedr. støj og luft. De er ofte alt for upræcise til, at de lever op til de forvaltningsretlige krav om præcision og klarhed, f.eks. kommentarer til K203 i bilag 4. Det er dog meningen af disse vilkår skal understøttes af godkendelsesmyndighedens konkret fastsatte vilkår vedrørende støj, lugt og spildevand. Hvilket i nogen grad muligvis kan være medvirkende til at afhjælpe præciseringsproblemerne.
- Der ses eksempler på, at man lader leverandørens krav til filtre være vilkåret, se f.eks. kommentarer til A203 og B202 i bilag 4. Vilkårene er for upræcise og kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende og løbende ændrer sig alt efter leverandørens forskrifter ændres. Denne systematik kan ikke anbefales. Der er stor risiko for, at vilkåret vil findes for upræcist i en håndhævelsessituation, og at det derfor blive betragtet som ustillet på grund af manglende præcision. En leverandør kan ændre sine krav og er de så stadig gode nok mv., og hvilke leverandører er der tale om, som har gode og præcise nok formuleringer i deres procedurer og forskrifter til, at de er håndhævelsesegnede, fordi de ikke giver anledning til fortolkningsproblemer. Adressaten skal kende de nøjagtige krav til ham for, at vilkåret er forvaltningsretligt holdbart. Der bør derfor udarbejdes en anden systematik vedrørende håndteringen af denne type vilkår.
- Der er flere steder eksempler på, at man ved krav om prøvetagning mv. anvender en formulering, der nærmest garanterer adressaten for godkendelsen, at der ikke vil blive stillet krav om udførelse af denne måling med hyppigere intervaller end dette. Man skal være forsigtig med sådanne formuleringer, idet de nemt kan opfattes og tillægges retlig virkning, som udgørende et retskrav for adressaten på ikke at få hyppigere krav. Dette kan give vanskeligheder ved konkrete krav om udførelse af de pågældende målinger affødt af uanmeldte tilsyn. Se formuleringen i K214, pkt. 21.4.40, som er langt bedre. Ordet "normalt" er indsat og det gør formuleringen langt mindre retsskabende, fordi det ikke skaber samme forventning hos adressaten.
- Standardvilkårene kan målrettes og gøres endnu mere specifikke.

- Det kan overvejes at udforme standardvilkårene således, at de i stedet går på aktiviteterne og ikke på brancherne. Det ville gøre dem mere allround anvendelige også i forhold til bilag 2, og der ville ikke være de samme problemer med regulering af biaktiviteter.

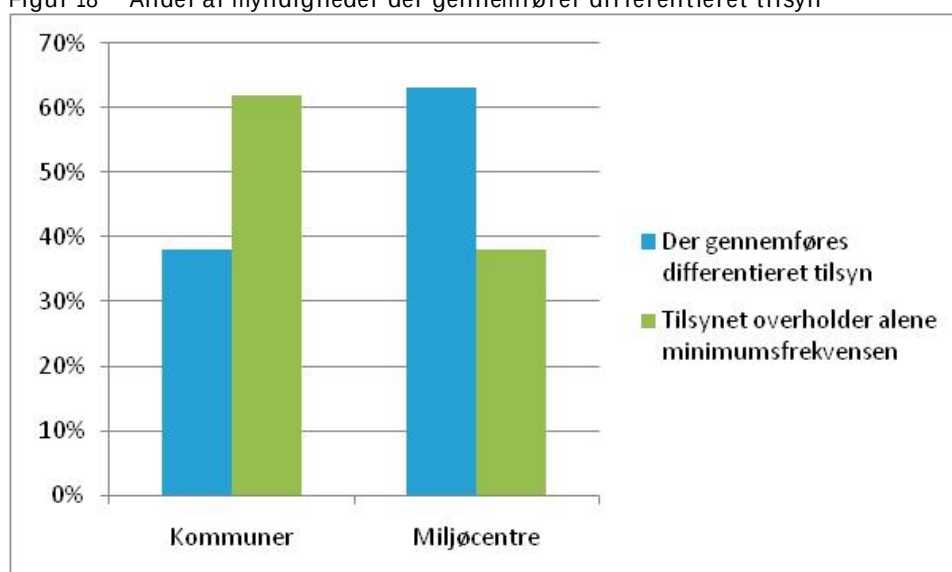
5 Miljøtilsyn

Formålet med det ændrede tilsynssystem er at opnå en forenkling af tilsynsindsatsen og en målrettet ressourceanvendelse til gavn for både myndigheder og virksomheder.

5.1 Anvendelse af det differentierede tilsyn i kommuner og miljøcentre

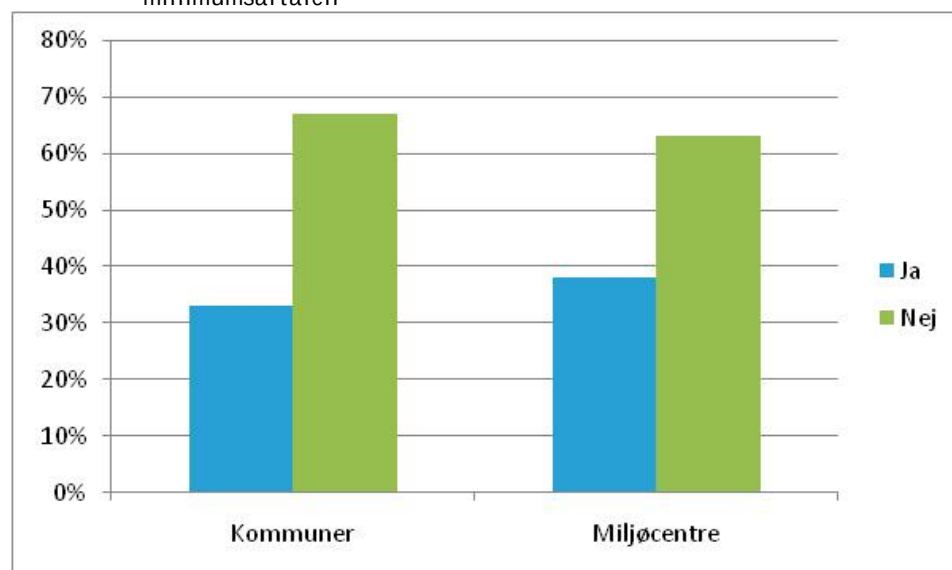
Figur 18 viser, at det differentierede tilsynssystem ikke har vundet den udbredelse, det var tiltænkt af Miljøstyrelsen.

Figur 18 Andel af myndigheder der gennemfører differentieret tilsyn

Dette kan skyldes kommunernes anstrengte økonomiske situation, samt ledelsesmæssige og politiske prioriteringer. En stor del af kommunerne har således ud fra besparelshensyn valgt alene at fokusere på at overholde aftalen om minimumsfrekvenser for tilsyn, der er indgået mellem miljøministeren og KL. Overholdelsen af denne aftale volder dog i sig selv problemer for ca. en tredjedel af kommunerne og miljøcentrene.

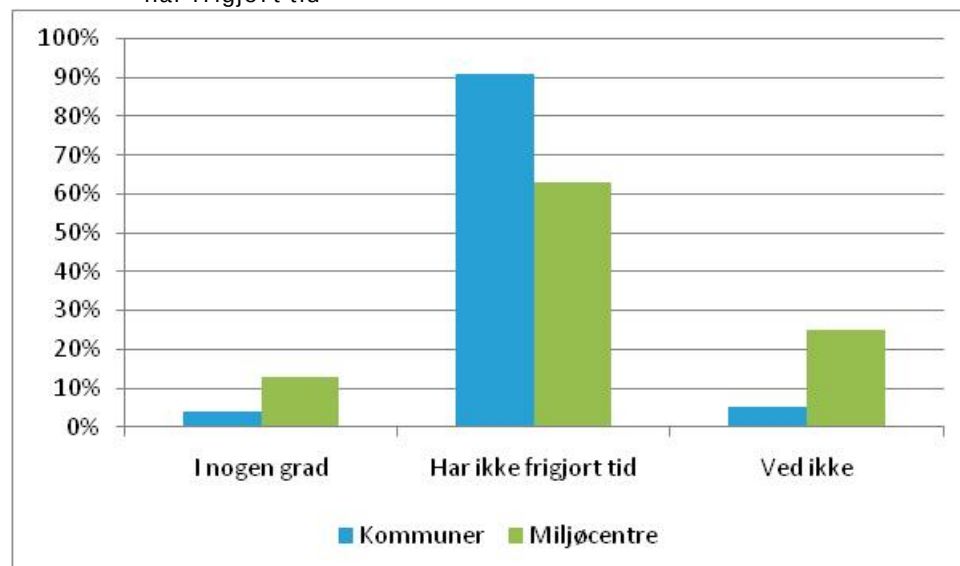
Figur 19 Andel af myndigheder der har problemer med overholdelse af minimumsaftalen

Kommunerne oplever vejledningen om differentieret tilsyn i nogen grad som en nedfældning af den praksis, der eksisterede på området også forud for udstedelse af vejledningen.

At indførelsen af det differentierede tilsyn ikke har spillet den store rolle for kommunerne understreges også af, at flertallet af kommunerne og miljøcentrene ikke mener, at det nye system har frigjort tid. Dette skyldes ifølge deltagerne på workshoppen, at vejledningen, som tidligere nævnt, var en videreførelse af eksisterende praksis.

Figur 20 Andel af myndigheder, der mener forenklingstiltagene på tilsynsområdet har frigjort tid

En række sagsbehandlere mener at kategoriseringen af virksomheder kan gøres mere effektiv. Som det er i dag, deler vejledningen virksomhederne op i 3 kategorier, jf. kap. 2. De tre kategorier opleves ikke at være helt dækkende for de forskelle, der gør sig gældende for virksomhederne. I mange kommuner bliver op mod 90 procent af virksomhederne indplaceret i kategori 2. Årsagen er ifølge sagsbehandlerne, at mange virksomheder lever op til en stor del af

miljøkravene for placering i kategori 1, men alligevel ikke placeres i denne kategori, fordi virksomheden har et begrænset antal medarbejdere eller kun lille miljøbelastning, og det derfor ikke giver mening at indføre et egentligt miljøledelsesprogram i virksomheden. I vejledningen er der lagt op til, at eksistensen af et miljøledelsesprogram i form af en certificeringsordning er et væsentligt element, der kan tale for en placering af virksomheden i kategori 1, såfremt virksomheden samtidig er lovlydig. Det fremgik af workshoppen med sagsbehandlere, at de opfatter vejledningens krav til et miljøledelsessystem, som et ultimativt krav, som virksomheden skal opfylde for at komme i kategori 1. Denne opfattelse er ikke korrekt. Der er tale om en vejledning, hvorfor vurderingen af kategoriseringen fortsat må bero på en konkret vurdering af, om dette krav i forhold til den enkelte virksomhed giver mening. Det er derfor et problem, at sagsbehandlerne opfatter den manglende eksistens af et miljøledelsessystem, som blokerende for en kategorisering af virksomheden i kategori 1. Dette betyder, at også mindre virksomheder med styr på deres miljøeffekt og processer bliver placeret i kategori 2, selv om virksomheden agerer miljømæssigt korrekt og overholder lovgivningen til punkt og prikke. Miljøstyrelsen har derfor en opgave med at få kommunikeret den rette forståelse af vejledningens tekst ud til kommunerne.

Nogle virksomheder har i forhold til kategoriseringen efterlyst, at sagsbehandlerne også medtager miljøledelsessystemer udviklet af de konkrete brancheforeninger i deres vurdering. Det fremhæves af disse virksomheder, at denne form for miljøledelsessystem er langt mere relevant for dem end de certificerede miljøledelsessystemer.

De fleste kommuner mener selv, at de har en god forståelse af, hvilke virksomheder der har behov for hyppige tilsyn, og hvilke der ikke har. Det er kommunernes vurdering, at kategori 1 og 2 ikke giver et realistisk billede af, hvilke virksomheder der har størst behov for hyppige tilsyn eller har et højt regelofterholdelsesniveau. Kategori 3 opleves derimod som reel og brugbar. For de kommuner, der inddrager vejledningens kategorisering ved tilrettelæggelse af tilsynsarbejdet, har det store omfang af indplaceringer i kategori 2 den betydning, at mulighederne for at få fuldt udbytte af det differentierede tilsyn er begrænsede. Af denne grund føres der almindeligt tilsyn med en række virksomheder, hvor der egentlig ikke er behov for dette tilsynsniveau. Dermed kan kategoriseringen bidrage til en mindre optimal prioritering af tilsynsressourcerne.

Det blev på workshoppen klart, at sagsbehandlerne ikke finder, at virksomhederne interesserede sig for den kategorisering, som de har fået, og ikke bruger den i deres markedsføring. Dette indtryk er bekræftet af de interviewede virksomheder. Det er på den baggrund blevet diskuteret, hvorvidt man kan ændre kategorisering til en smiley-ordning f.eks. i stil med den, der findes inden for fødevarerbranchen. Sagsbehandlerne giver udtryk for, at de generelt savner et modspil til de private certificeringsordninger, og en offentlig kategorisering af virksomhederne kunne være en vej. Der er dog enighed om, at det vil være vanskeligt at etablere en ordning med baggrund i de nuværende tilsynsfrekvenser, idet der simpelthen går for lang tid mellem tilsynene til, at en kategorisering vil kunne være udtryk for et reelt og troværdigt billede af virksomhedens miljøstandard.

Nogle sagsbehandlere påpeger, at det vil være en fordel, hvis vejledningen skelner mellem forskellige typer overtrædelser, der udløser påbud og forbud

og dermed nedplacering i kategorisystemet, idet ikke alle overtrædelser er lige afgørende for miljøet. Dette skyldes, at der ikke i vejledningen er sket en sammenstilling af miljøeffekten og differentieringen i forhold til mængden af påbud/forbud. Det betyder, at der bliver brugt for meget tid på små virksomheder, der ikke kan finde ud af reglerne, men hvor miljøbelastningen er begrænset, og hvor overtrædelserne resulterer i ubetydelige miljøeffekter. Konsekvensen er, som en kommune udtrykker det, "mere regeloverholdelse for pengene" i stedet for "mere miljø for pengene". Eller som det blev udtrykt af en anden kommune "en overtrædelse fra en stor virksomhed kan have større konsekvenser end 100 overtrædelser fra små virksomheder". Dette tager vejledningen ikke højde for. Der er dog også stor enighed om, at det vil være en vanskelig opgave at finde en gangbar måde at indarbejde miljøeffekten, som et led i kategoriseringen af virksomhederne. En mulig løsning kunne være at rangere vilkårene efter, hvor miljøalvorlige de er. Man kunne eksempelvis opdele miljøgodkendelsen i to typer af vilkår. De røde og miljøalvorlige, hvis håndhævelse skal have betydning for kategoriseringen, og nogle grønne vilkår, som skal overholdes, men ikke får betydning for kategoriseringen.

De sagsbehandlere, der deltog på workshoppene, havde dog blandede holdninger til denne ide og udtrykte den bekymring, at en sådan opdeling vil føre til, at kun de røde vilkår vil have virksomhedernes fokus.

5.1.1 Virksomhedernes vurdering af det differentierede miljøtilsyn

Virksomhederne oplever generelt ikke, at det differentierede tilsynssystem har givet et ekstra incitament til at forbedre den miljømæssige performance. En stor del af de interviewede virksomheder kender slet ikke til kategoriseringen og princippet bag det differentierede tilsynssystem, og ved derfor heller ikke på hvilket niveau de er kategoriseret. Dette kan skyldes, at en del af kommunerne enten ikke anvender kategoriseringen eller ikke formidler kategoriseringen videre til virksomhederne. Dette understreges af, at 51 % af virksomhederne har svaret "ved ikke" til spørgeskemaets spørgsmål om, i hvilken tilsynskategori de befinder sig. 64 % af virksomhederne har svaret, at det ændrede tilsynssystem ikke har påvirket 'tidsforbruget til tilsynsarbejde' eller 'tilført smidighed i sagsbehandlingen'.

Det kan også via interviewene, der er gennemført med virksomhederne bekræftes, at kategoriseringen tilsyneladende ikke har betydning for tilsynsfrekvensen. En styrkelse af denne sammenhæng i de kommuner, hvor der administreres efter vejledningens retningslinjer, kunne derfor i sig selv måske være med til at styrke miljøindsatsen hos virksomhederne.

5.1.2 Tilsyn med certificerede virksomheder

Vejledningen fremhæver, at der ved tilsyn med certificerede virksomheder bør tages hensyn til virksomhedens miljøledelsessystem, således at der ikke udføres dobbeltarbejde. Ifølge spørgeskemaet er dette dog kun tilfældet for 57 % af de certificerede virksomheder, der har besvaret spørgeskemaet. Ifølge nogle af de interviewede sagsbehandlere er en forklaring på, hvorfor virksomhedernes miljøledelsessystemer ikke bruges mere i forbindelse med tilsyn, at miljøledelsessystemerne ofte har et andet fokus end tilsynet. De retter sig bl.a. mere mod, om virksomhederne følger procedurerne, end om de overholder vilkårene. Det er sagsbehandlernes erfaring, at der er lige så mange vilkårsovertrædelser hos miljøcertificerede virksomheder som hos ikke-miljøcertificerede virksomheder.

Sagsbehandlerne er dog generelt enige om, at certificeringsordninger har en hel del gode effekter på miljøbeskyttelsesniveauet på virksomheden. De certificerede virksomheder er generelt karakteriseret ved at være store virksomheder med flere ressourcer og kompetencer til miljøarbejde. Miljøarbejdet er typisk forankret hos en miljøansvarlig person eller i en miljøafdeling. Det gør, at sagsbehandlerne møder en person, som "taler samme sprog" som dem. Det letter kommunikationen og smidiggør dialogen også i forbindelse med eventuelle vilkårsovertrædelser.

Det forholder sig dog ikke således, at miljøcertificerede virksomheder kræver færre ressourcer fra sagsbehandlerne - tværtimod. De certificerede virksomheder er markant mere dialogsøgende, og det er derfor indtrykket hos de interviewede sagsbehandlere, at der bliver brugt mindst lige så meget tid på miljøcertificerede virksomheder som andre virksomheder.

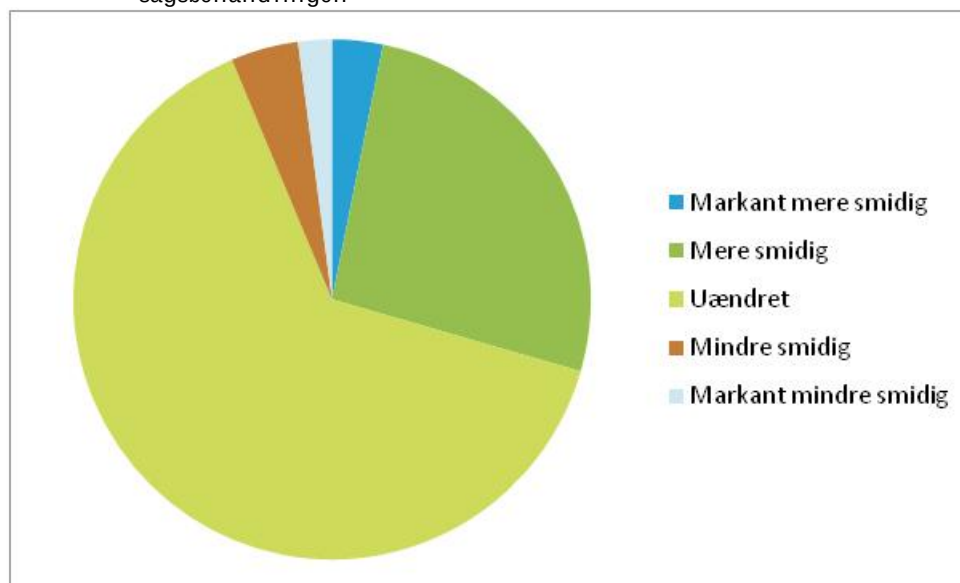
Det blev på workshoppene fremhævet, at sagsbehandlerne i større omfang skal være bedre til selv at udnytte fordelene ved eksistensen af et miljøledelsessystem ved at bygge bro mellem de to systemer, certificeringssystemet og regelsystemet. Dette kan gøres ved et øget fokus på certificeringspunktet "ingen udeståender med myndighederne". For de certificerende organisationer har det stor betydning for, at man fortsat kan forblive certificeret, at der ikke er udeståender med myndighederne, f.eks. i forbindelse med vilkårsovertrædelser, som virksomheden ikke har reageret på. Gentagne udeståender med myndighederne kan føre til, at certifikatet fratages virksomheden og vil som minimum give en registrering af en afvigelse i systemet. Det betyder, at sagsbehandlerne har mulighed for at lægge ekstra pres på virksomhedens overholdelse af reglerne ved at foretage tilsyn kort tid forinden den årlige audit på virksomheden.

5.1.3 Samlet tilsyn

Det er i kapitel 4.2.1 nævnt, at størstedelen af kommunerne alene følger minimumsaftalen. Sagsbehandlere fra miljøcentrene og kommunerne har i interviews tilkendegivet, at der primært føres deltilsyn og samlet tilsyn. Kommunerne beskriver, at udviklingen over de senere år har været imod færre tilsyn totalt set, men ud af dem, der er gennemført, er der en større andel samlede tilsyn. Det er også et krav i aftalen, at der er ført et samlet tilsyn med alle virksomheder minimum hvert 3. år.

Spørgeskemaundersøgelsen viser en mindre effekt af indførelsen af samlet tilsyn. Ganske vist har 62 % af virksomhederne svaret, at det ikke har ændret sagsbehandlingstiden, mens omtrent en fjerdedel del mener, at det har gjort sagsbehandlingen mere smidig.

Figur 21 Hvordan indførelsen af samlet tilsyn har påvirket smidigheden i sagsbehandlingen

På workshoppene og i de interviews, der er gennemført med sagsbehandlere, er der givet udtryk for en meget ambivalent holdning til minimumsaftalen. Sagsbehandlerne synes, at det er godt, at der er nogle rammer for tilsyn, så frekvenserne er mere ens på tværs af landet, og at der er et bolværk mod at prioritere tilsyn endnu lavere end minimumsfrekvenserne tillader. Men de enkelte sagsbehandlere oplever i flere tilfælde aftalen som en hæmsko for arbejdet. Dette skyldes, at den politiske virkelighed ude i kommunerne med en meget stram økonomi medfører, at politikerne ønsker at spare, hvor man kan. Et ret usynligt sted at spare i forhold til borgerne er på tilsynsarbejdet, fordi det ikke er så nemt at gennemskue de umiddelbare konsekvenser af denne besparelse. Dette betyder, at sagsbehandlerne får besked på til punkt og prikke at efterleve aftalen og ikke foretage sig noget yderligere ud over tilsyn affødt af borgerhenvendelser. Det betyder i nogle tilfælde at sagsbehandlerne ikke kan besøge "problemvirksomheder" f.eks. kategori 3 virksomheder mere end hvert 3. år, selv om det kunne være en god ide. I modsætning hertil er sagsbehandleren nødt til at besøge den meget lovlydige virksomhed også hvert 3. år, selv om der sjældent er behov herfor.

Nogle sagsbehandlere har foreslået, at en kombination af den "gamle aftale fra 1996" og den nye minimumsaftale fra 2005 kunne være den optimale løsning. Det vil betyde, at en vis procent af virksomhederne skal besøges hvert år (det var i den gamle ordning 50 %), og at alle virksomheder skal besøges inden for f.eks. 5 år. Det ville give en større råderum for at prioritere og betyde, at der igen kan være rum for den individuelle og konkret vurdering af behovet, som en meget rigid efterlevelse af minimumsaftalen har umuliggjort i flere kommuner. En administration der også betyder, at vejledningen om differentieret tilsyn reelt ingen betydning har for prioritering af tilsyns indsatsen i disse kommuner.

Der er sagsbehandlere, der giver udtryk for, at en tilsynsfrekvens på mindre end 3 år faktisk i sidste ende er billigere og mere miljøeffektiv for kommunen. Den tætte dialog, som hyppigere besøg afstedkommer, vurderes at give færre overtrædelser, og virksomhederne kan nemmere "huske" aftaler med videre, som blev indgået under sidste tilsynsbesøg. Omvendt betyder længere tid mellem besøgene, at der er vanskeligt at sikre kontinuiteten i samarbejdet, og at der meget vel kan gå noget galt i den tid, der går mellem tilsynsbesøgene.

På workshoppen blev et konkret eksempel fremhævet. En kommune, der selv følger minimumsaftalen, fører også tilsyn med virksomhederne i en nabokommune. I denne kommune er det politisk bestemt, at tilsynsfrekvensen skal være hvert 2. år. Sagsbehandleren fra den pågældende kommune oplyste, at tilsynsbesøgene er mindre tidskrævende samlet set, når der bliver ført tilsyn med en frekvens på 2. år i stedet for på 3. år. Det er altså billigere, nemmere og har en større miljøeffekt med hyppigere tilsyn end hvert 3. år, er denne sagsbehandlers erfaring.

I forhold til tilsyn med landbrug efter minimumsaftalen bliver der i de 4 case kommuner alene ført tilsyn med husdyrbrugene efter minimumsaftalen fra 2007. Aftalen fungerer fint med den 3-årige frekvens, der er afsat for de store landbrug. Det er dog et problem at de små landbrug kun skal have tilsyn hvert 6. år, da erfaringen viser, at det ofte er de små, der giver anledning til overtrædelser og dermed håndhævelsesreaktioner. De store brug har som regel styr på det. De små brug har slet ikke samme fokus på miljøbelastningen og kendskab til lovgivningen. Der er ofte problemer med, at de slet ikke er anmeldt.

5.2 Ideer til forbedringer af tilsynssystemet

Overordnet er anbefalingen mere målrettet og miljøprioriteret tilsynsarbejde. Mange kommuner fremhæver frihed til at prioritere tilsynsindsatsen, som en standardløsning, men dette risikerer at sænke beskyttelsesniveauet i økonomisk trængte kommuner, hvor man ser en politisk mulighed for at opnå besparelser. Det helt centrale bliver at finde en passende balance mellem prioriteringsfrihed for kommunerne og en kontrol med kvaliteten af kommunernes tilsynsindsats.

Hvis der skal sættes ind i forhold til at forbedre tilsynsindsatsen er det indtrykket, at den mest gangbare vej vil være, at dette skal ske via en ændring af minimumsaftalens krav. Differentieret tilsyn skal gøres obligatorisk og hænge sammen med minimumsaftalen for at få en effekt. Det vil først og fremmest løse problemet med, at der føres for mange tilsyn med virksomheder, der egentlig ikke belaster miljøet og for få tilsyn med miljøproblematisk virksomheder. Kommunerne skal under en vis kontrol have mulighed for at planlægge tilsynsfrekvensen for den enkelte virksomhed på baggrund af tanken om differentieret tilsyn. Kontrollen skal sikre, at man undgår store kvalitetsmæssige forskelle på tværs af kommunerne. Det gælder særligt i forhold til økonomisk trængte kommuner, der "leder efter et område", hvor man kan opnå besparelser. Kontrollen kunne bestå af en kombination af løbende stikprøvekontroller af kommunernes tilsyn og via de almindelige årlige rapporteringer til Miljøstyrelsen.

Øvrige anbefalinger til ændringer i det forenkledte tilsynssystem i ikke-prioriteret rækkefølge:

- Større differentieringsmuligheder mellem virksomheder i de forskellige tilsynskategorier, således at kommunerne i højere grad kan prioritere tilsynsfrekvensen. Der bør desuden være bedre muligheder for virksomhederne for at skifte kategori som følge af nye miljøtiltag²².

²² Bruttokataloget over forenklingsforslag, juni 2010

- Der kan evt. indføres en kategorisering, der kun indeholder to niveauer (godt og dårligt). Kategoriseringen vil kunne foretages på baggrund af færre parametre og spare tid.
- I stedet for at indføre et nyt system kan kategorierne 1, 2 og 3 redefineres, således at virksomhederne i højere grad kommer til at fordele sig mellem de tre kategorier. Det vil kræve, at mindre virksomheder med en lille miljøbelastning får lempeligere kriterier i forhold til mere komplicerede virksomheder, hvor den potentielle miljøbelastning er større. Hertil kunne man eksempelvis anvende et scoringssystem, der vægter miljøbelastningen efter væsentlighed, evt. i stil med de systemer der anvendes i miljøcertificeringsøjemed
- Der kan gennemføres en informationskampagne for at øge prestige i kategorisering, således at virksomhederne stiler efter at opnå bedste kategorisering (en smiley-ordning). Ordningen skal fungere som motivation for virksomhederne til at forbedre deres miljøforhold.
- Tilsynsfrekvensen for nogle virksomhedsgrupper sættes ned, så der føres tilsyn f.eks. hvert femte år. Nogle kommuner fremhæver dog, at 5-års-intervaller er for lang en periode. I stedet foreslås det, at der kan arbejdes med tilsyn i "light-udgave" frem for et "samlet tilsyn". Formålet med "light" tilsynene skal være at sikre løbende dialog med virksomhederne. Det er oplevelsen, at sjældne tilsyn ikke nødvendigvis opleves som en belønning for virksomheder, idet miljøpositive virksomheder gerne vil have tilsyn og dialog.
- Der er konkrete virksomhedstyper, hvor der sjældent er en miljøbelastning, og hvor man kan derfor kan lette tilsynet.
- Det foreslås at revidere minimumsaftalerne fra 2005 og 2007, således at de bliver en kombination af den "gamle aftale fra 1996" og de nye minimumsaftaler fra 2005/2007. Aftalen kunne udformes således, at en vis procent af virksomhederne skal besøges hvert år, som i den gamle ordning f.eks. 50 % kombineret med, at alle virksomheder skal besøges inden for f.eks. 5 år. Det ville give en større råderum for at prioritere og betyde, at der igen kan være rum for den individuelle og konkret vurdering af behovet, som ikke er til stede i dag med den meget rigide efterlevelse af minimumsaftalerne, som mange kommuner praktiserer i dag.

5.3 Regelforenklingstiltagenes betydning for miljøbeskyttelsesniveauet

²³ Sagsbehandlerne finder overordnet, at tiltagene i forenklingen af miljøgodkendelserne har forbedret miljøbeskyttelsesniveauet, jf. også bilag 3,

²³ I de fleste tilfælde har branchebilagene medført bedre og mere præcise vilkår samt i nogle tilfælde også en væsentlig skærpelse af grænseværdierne. Der er dog også eksempler på, at nyere godkendelser skærpes i forhold til branchebilagene (f.eks. skydebaner). Det bør vurderes af MST, hvorvidt der er behov for en generel skærpelse af dette bilags krav.

hvor COWIs teknikere har lavet følgende generelle vurdering af branchebilagene.

Det er i mange kommuner og miljøcentre vurderingen, at standardvilkårene har givet små miljømæssige fordele i og med, at BAT bliver bedre indarbejdet, primært i forhold til luft, affald og jord. Flere sagsbehandlere har givet udtryk for, at der stadigvæk er et behov for yderligere at afgrænse de tilfælde, hvor der skal tages konkret stilling vedr. støj, lugt mv. Dette kan også efterspores i den konkrete tekniske og juridiske gennemgang af branchebilagene som findes i bilag 3,4 og 5.

- Der er flere eksempler på forbedringer af miljøbeskyttelsesniveauet f.eks. vedr. listepkt. C202, jf. bilag 5.²⁴ Af andre branchebilag, der bidrager med væsentlige forbedringer i sagsbehandlings forudsætning, så resultatet bliver, at miljøgodkendelsen bliver "sundere" for miljøet kan nævnes D 207 og D 208, jf. kommentarer til disse i bilag 5.

COWIs tekniske gennemgang af bilagene viser dog også, at BAT i fremtiden kan indarbejdes endnu bedre i hvert fald vedrørende de tre listepunkter, der er gennemgået særligt grundigt, jf. kommentarerne til C202, E202 og K211 i bilag 5.

Derudover har branchebilagene haft den effekt, at de har forbedret gennemsigtigheden og overskueligheden for både myndigheder og virksomheder. Dette har særligt været en stor hjælp for nye sagsbehandlere, og har uden tvivl haft en miljømæssig gavnlig effekt.

Som det fremgår i afsnit 5.1 er der i tilsynssystemet en tendens til at forholde sig for firkantet til regeloverholdelse frem for miljøbelastning, hvilket kan gå ud over miljøbeskyttelsen i og med, der er begrænsede ressourcer hos myndigheder og virksomheder til miljøarbejde. Dette er dog ikke udelukkende et resultat af de konkrete forenklingstiltag, men formentligt også et spørgsmål om, hvordan kommunerne anvender og tilpasser godkendelserne i lyset af forenklingstiltagene. Mange kommuner har fortalt, at de er usikre på eksempelvis anvendelsen af standardvilkår og specielt fravigelserne fra disse. Der er således et behov for undervisning og vejledning i det forenkledte godkendelsessystem, bl.a. i forhold til:

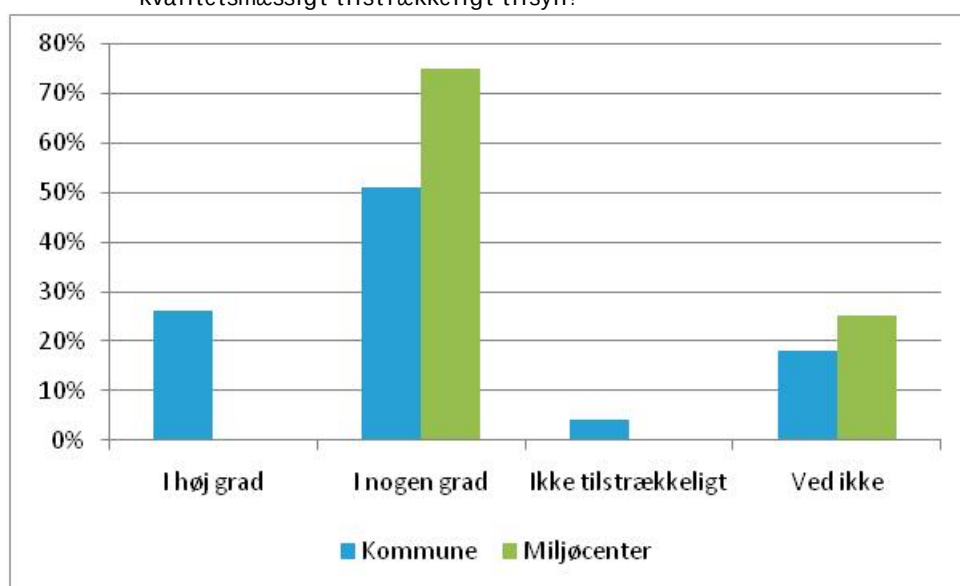
- Hvordan BAT-referencelisterne anvendes
- Hvordan afvigelser fra standardvilkår skal begrundes.
- Hvordan standardvilkår kan bruges på hoved- og biaktiviteter.
- Hvordan miljøbelastning skal indgå i vægtning af tilsynsindsatsen

²⁴ Der er vedr. dette listepunkt generelt flere og mere detaljerede standardvilkår vedrørende siloer og tanke i standardvilkårene end angivet i Brancheorienteringen. F.eks. omtaler Brancheorienteringen ikke de nyere fillermaterialer såsom cement, kalk, flyveaske, filler fra støberisand, stålsand og blæsemidler, og der er detaljerede vilkår der regulerer spild fra tanke, flydende oplag og farligt affald. Dette giver et bedre beskyttelsesniveau end anbefalet som BAT i Brancheorienteringen.

- Hvordan miljømyndigheden med fordel kan samarbejde med de certificerende organer.

Figur 22 viser, at 77 % af kommunerne og 75 % af miljøcentrene finder, at det ændrede tilsynssystem 'i høj eller i nogen grad' giver et kvalitetsmæssigt tilstrækkeligt tilsyn. Dette strider dog i nogen grad mod, at kommunerne og miljøcentrene på workshopen vurderede, at tilsynssystemet formentligt var bedre for miljøet tidligere. Denne udvikling er ikke et udtryk for, at det enkelte tilsyn er blevet dårligere, men at man i dag har færre ressourcer til tilsynsarbejdet samtidig med at der er markant flere virksomheder at føre tilsyn med for kommunerne. Dette skyldes i høj grad, at kommunalreformen og en generel politisk nedprioritering har medvirket til, at der er færre ressourcer til tilsynsområdet i kommunerne, således at ca. 1/3 af kommunerne i dag har problemer med blot at opfylde minimumsaftalen.

Figur 22 Kvaliteten af tilsyn - Bliver der på baggrund af det differentierede tilsynssystem og de ændrede minimumsfrekvenser/samlet tilsyn ført kvalitetsmæssigt tilstrækkeligt tilsyn?

Det differentierede tilsynssystem har ikke påvirket miljøbeskyttelsen nævneværdigt, i og med de fleste kommuner ikke bruger det differentierede system. I stedet bruges i vid udstrækning minimumsaftalen med det resultat, at alle virksomheder, hvad enten virksomhederne har miljømæssige problemer eller ej, får lige mange tilsyn. Dette er dog ikke en ressourcemæssig optimal udnyttelse, hvilket medfører, at man ikke får *'mest mulig miljø for pengene'* under det eksisterende tilsynssystem. Det differentierede tilsynssystems kategorisering af virksomheder har ikke vist sig fuldt operationelt hos kommunerne. Der har ifølge både sagsbehandlere og virksomheder været en tendens til at fokusere for meget på, om virksomhederne overholder alle reglerne i stedet for at se mere overordnet på mest mulig miljø for pengene. Både den uhensigtsmæssige kategorisering af virksomheder i det differentierede tilsynssystem og et manglende fokus på miljøbelastning som følge af det snævre fokus på minimumsaftalen har medvirket til en forringelse af tilsynet gennem en meget rigid administration af tilsynsfrekvensen. Den tidligere 50 % -ordning gav betydelig mere differentiering og fleksibilitet, end tilfældet er i dag. En stor del af grunden til, at det forenklede tilsynssystem ikke har haft en positiv effekt, falder dog tilbage på kommunerne, som under de afsatte ressourcer ikke har været indstillet på at implementere de ideer forenklingstiltagene indeholder vedr. bl.a. differentieret tilsyn.

Dette understreger behovet for at integrere minimumsaftalen med det differentierede tilsynssystem på en måde, som binder kommunerne til på en systematisk måde at prioritere og differentiere deres tilsynsressourcer på en mere optimal måde. Det foreslås på den baggrund at revidere minimumsaftalerne fra 2005 og 2007, således at de bliver en kombination af den "gamle aftale fra 1996" og de nye minimumsaftaler fra 2005/2007. Aftalen kunne udformes således, at en vis procentdel af virksomhederne skal besøges hvert år, som i den gamle ordning f.eks. 50 % kombineret med, at alle virksomheder skal besøges inden for f.eks. 5 år. Det ville give en større råderum for at prioritere og betyde, at der igen kan være rum for den individuelle og konkrete vurdering af virksomheders miljøbelastning, hvilket vil være gavnligt for miljøbeskyttelsesniveauet.

Bilag 1 - Anvendt materiale

Rapport fra Virksomhedsudvalget, Miljøstyrelsen, 2003

Miljøbeskyttelsesloven, jf. lov om miljøbeskyttelse nr. 1757 af 22. december 2006 med senere ændringer, herunder forarbejderne til ændring af miljøbeskyttelseslovens fra 2004, som gav hjemmel til at indføre forenklingerne.

Husdyrbrugsloven, jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer - kap. 5 om tilsyn, idet miljøgodkendelse af husdyrbrug ikke skal omfattes af evalueringen.

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, nu bek. nr 1640 af 13/12/2006 med senere ændringer (Tidligere bekendtgørelse fra 2004, se nedenfor) Herunder Miljøstyrelsens bemærkninger til de nye regler om miljøgodkendelser på MSTs hjemmeside.

Bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed.

Vejledning om differentieret miljøtilsyn - prioritering af tilsynsindsatsen, Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 6, 2004.

Referencer til BAT vurdering ved miljøgodkendelser, Orientering fra Miljøstyrelsen, 2/2006

Aftale om minimumsfrekvenser for samlede tilsyn (2005)

Bilag 2 og 2A til Miljøstyrelsens udbudsbetingelser til offentligt udbud af denne evalueringsopgave.

Miljøstyrelsens evalueringer af de kommunale tilsynsrapporter fra 2007 og frem.

AMVAB-opdatering af Miljøministeriet, 1.7.2008 til 30.6 2009

Et repræsentativt udvalg af miljøgodkendelser fra før forenklingerne blev gennemført og efter de er blevet gennemført

Brugerbetalingsbekendtgørelsen, for satser og omfang for arbejdet med tilsyn og godkendelser, jf. bek. nr. 463 af 21. maj 2007.

Samlende tilsynsårsrapporter fra Miljøstyrelsen fra 2003-2009.

Miljøstyrelsens temarapporter om differentieret tilsyn og branchebilag.

Database med opgørelser fra myndighedernes indrapportering til Miljøstyrelsen (1999-2009) (hårde data).

Miljøstyrelsen (2006): Referencer til BAT vurdering ved miljøgodkendelser. Orientering fra Miljøstyrelsen 2/2006. Set september 2010 på <http://www2.mst.dk/common/Udgivramme/Frame.asp?http://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2006/87-7614-904-8/html/helepubl.htm>

Miljøstyrelsen (2005): Notat vedrørende høringssvar til 1. udkast til ændring af bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed (standardvilkår for listepunkterne). Set september 2010 på <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/D18FBBB6-EFE6-4636-8242-256418644EE9/0/051108HøringsnotatK203ogK211tilhjemmesiden.doc>

European Commission (2006): Integrated Pollution Prevention and Control - Reference Document on

Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries. August 2006. Set september 2010 på http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/34568F40-A01D-4E42-AAFE-D8AEF3D53D40/0/wt_bref_0806.pdf

Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 4/1995: "Brancheorientering for asfaltindustrien.

"Miljørigtig overfladebehandling. Bitumenemulsion - et kvalitets- og miljømæssigt godt valg, Asfaltindustrien, 2000

EAPA: "Environmental Guidelines on Best Available Techniques (BAT) for the production of asphalt paving mixes

Miljøprojekt nr. 529 "Reduktion af emissionen af VOC", Miljøstyrelsen, 2000.

Miljøprojekt nr. 561 "Brancheanalyse af miljømæssige forhold i træ- og møbelindustrien", Miljøstyrelsen 2000; bl.a. afsnit 6.4.2.

Environment Agency and SEPA: Timber treatment installations 2003 - Code of Pracis for safe design and operation.

European Commission: Reference Document on best available techniques on emissions for storage, July 2006

Bilag 2 - Liste over interviewede personer

Navn	Myndighed/virksomhed
Case studier	
Kirsten Thue Larsen	Teamleder, Kalundborg kommune
Peter Lærkholm	Sagsbehandler, Kalundborg kommune
Ole Christensen	Sagsbehandler, Kalundborg kommune
Line Banh Helmer	Sagsbehandler (Landbrug), Kalundborg Kommune
Jens Holmegaard	Direktør i Shark Solutions, virksomhed i Kalundborg Kommune
Carsten Sølyst	Miljøchef, Gladsaxe Kommune
Katja Mesterton	Sagsbehandler, Gladsaxe Kommune.
Kim Jensen	Sagsbehandler, Gladsaxe Kommune
Susie Outzen	Iron pump, Virksomhed i Gladsaxe Kommune
Vibeke Lodberg	Iron pump, Virksomhed i Gladsaxe Kommune
Karin Nykjær Nielsen	Miljøchef i Dyrup, Virksomhed i Gladsaxe Kommune
Poul M Møller	Miljømedarbejder i FeF, Virksomhed under Miljøcenter Roskilde
Richard Sonnichsen	Miljøchef i FeF, Virksomhed under Miljøcenter Roskilde
Steen Jakobsen	Miljøsagsbehandler, Jammerbugt kommune
Carsten Christensen	Miljøsagsbehandler, Jammerbugt Kommune
Finn Olsen	Miljøchef i Scantool, virksomhed i Jammerbugt Kommune
Majbritt Nielsen (Økonomichef)	Scantool, virksomhed i Jammerbugt Kommune

Navn	Myndighed/virksomhed
Bjarne Nørskov (miljøchef)	Brovst Blikvarer, virksomhed i Jammerbugt Kommune
Jens Tikær Andersen	Århus Kommune
Boris Schuleit	Århus Kommune
Bente Jørgensen	Miljøcenter Århus
Niels Jørgen Olsen	Miljøcenter Århus
Leif Mikkelsen	Colas Danmark A/S, Virksomhed i Århus Kommune
Emmanuel Kasse	H.J. Hansen, Virksomhed i Århus Kommune
John Tang	Dansk Fjernvarme
Klaus Plum	FAI (Foreningen for Auto- og Industrilakerere)
Fokusgruppeinterview med kommuner og miljøcentre	
Hansen, Gudmund Kjær,	Miljøcenter Roskilde
Jørn Hessellund Jeppesen	Miljøcenter Odense
Marie Lang Pallisgaard	KL
Finn Bro-Rasmussen	DN
Niels Jørgen Olsen	Miljøcenter Århus
Lis Ravn	Tårnby Kommune
Louise M. Rasmussen	Furesø Kommune
Lisbeth Hjelm Jensen	Faaborg-Midtfyn Kommune
Eva Stokvad	Nyborg Kommune
Marianne Østergaard	Odense Kommune
Henning I. Hansen	Århus Kommune
Berith Nielsen	Brøndby Kommune

Bilag 3 - Juridisk og teknisk screening af branchebilag

Formålet med denne screening er at undersøge om bilagene lever op til BAT og om der er juridiske uklarheder eller andre uhensigtsmæssigheder ved standardvilkårenes formulering, som bør ændres. Det er vigtigt at understrege, at det netop er en screening af branchebilagene og ikke en analyse i dybden, hvilket vil kræve væsentlig flere ressourcer og et større datamateriale. Den tekniske screening er udført ved at gennemgå 1-2 udvalgte miljøgodkendelser for hver af de 22 brancher, som er medtaget efter vedtagelsen af branchebilagene. Vi har set på, om disse godkendelser i teknisk henseende er afstemt i forhold til branchebilagene, og der er for nogle af brancherne også lavet en sammenligning af vilkår før og efter udgivelse af branchebilagene. Sammenligningen har kun kunnet foretages for de brancher, hvor det har været muligt at finde godkendelser fra før ca. 2004. For C202, E202 og K211 er der desuden foretaget en vurdering af, om standardvilkårene er i overensstemmelse med BAT, som angivet i Miljøstyrelsens orientering om referencelister for BAT vurdering ved miljøgodkendelser (2006) og i visse tilfælde nyere, relevante BAT anvisninger.

Generelle tekniske kommentarer til branchebilagene

De generelle hovedlinjer, der kan udledes af gennemgangen er følgende.

- Branchebilagene har i enkelte tilfælde en anden opbygning og kunne have gavn af en kvalitetskontrol på tværs af bilagene, der vil sikre en ensartet opbygning. Dette synspunkt blev også fremført af sagsbehandlerne på den workshop, som blev afholdt.
- Det bør overvejes at indsætte et generelt vilkår under størstedelen af branchebilagenes vilkår - om oprydning ved nedlukning af produktionen. Dette er indført, som et obligatorisk krav for i-mærkede virksomheder og er i næsten 100 % af tilfældene også anvendt af kommunerne på bilag 5 virksomheder. Det blev også påpeget som en mangel i standardvilkårene ved case studierne.
- Det bør overvejes at indsætte præcise vilkår om lugt i en række branchebilag, hvor lugt er identificeret som et væsentlig miljøparameter (dette er typisk tilføjet i alle de undersøgte godkendelser).
- Det er typisk ikke tydeligt begrundet i godkendelserne, hvorfor der er afvigelser i forhold til standardvilkårene. Kommunerne bruger tilsyneladende bilagene mere som en vejledning og ikke som en bekendtgørelse, og lægger sjældent vægt på at begrunde afvigelser detaljeret. Dette er problematisk, idet det er et krav, at der skal være en begrundelse for fravigelserne for, at disse kan ske.
- I de fleste tilfælde har branchebilagene medført bedre og mere præcise vilkår samt i nogle tilfælde også en væsentlig skærpelse af grænseværdierne. Der er dog også eksempler på, at nyere godkendelser skærpes i forhold til branchebilagene (f.eks. skydebaner).

Det bør vurderes af MST, hvorvidt der er behov for en generel skærpelse af dette bilags krav.

- Støjvilkår bør ind i mellem være obligatorisk fastsat²⁵, også selv om det som udgangspunkt er afhængigt af omgivelserne. Det kunne formuleres således at man blot fastsætter, at der skal indsættes støjvilkår afpasset omgivelserne. Der vil f.eks. altid være støjbelastning fra motorsportsbaner og derfor behov for vilkår der tager hånd om dette. Vilkår kunne evt. tage udgangspunkt i lokalt fastlagte støjgrænser. Men de bør indgå i branchebilaget
- Der er branchebilag, der bidrager med væsentlige forbedringer i sagsbehandlings forudsætning, så resultatet bliver, at miljøgodkendelsen bliver "sundere" for miljøet, jf. f.eks. kommentarer til D208
- Generelt er godkendelser blevet mere ensrettede efter indførelsen af branchebilagene samt ofte mere fyldestgørende.
- Det er eksempelvis indtrykket, at branchebilagene har haft en positiv indflydelse på vilkårsfastsættelsen vedr. genbrugspladser, biogasanlæg og plast (D207 og D208). Miljøsagsbehandleren får en hjælp, så han/hun ikke starter helt fra bunden med at skulle opbygge viden om virksomheden.

Generelle juridiske kommentarer til branchebilagene

Den juridiske screening af de enkelte branchebilag findes i bilag 4 i tabelform. De generelle juridiske bemærkninger til branchebilagene er følgende.

- Der er flere steder behov for, at der laves mere stringente og sammenhængende definitioner, som hænger sammen på tværs af branchebilaget, se f.eks. kommentarerne til branchebilag K209,
- Det kunne ind i mellem ønskes, at der var flere uddybninger af, hvad der menes med f.eks. udtryk som "egnede", jf. f.eks. kommentarerne til K209, G201, G202 eller "repræsentative", jf. A203.
- Det er på tværs af bilagene stor forskel på, hvorvidt man har fundet det nødvendigt med definitioner af upræcise begreber. Der kan hentes megen hjælp til de definitioner, der mangler i nogle bilag ved at "sakse" dem fra nogen af de andre branchebilag. Se f.eks. kommentarer til K203.
- Der findes flere eksempler på, at der anvendes meget upræcise og elastiske krav, eksempelvis "så hurtig som mulig", jf. f.eks. kommentarerne til K209, G201, G202. Dette gør det vanskeligt at håndhæve overtrædelsen af et sådant vilkår.
- Endvidere bør man overveje, om der skal fastsættes formkrav til f.eks. fastsatte dokumentationskrav i form af registre eller anden

²⁵ Se kommentarer til pkt. H201

dokumentation. Det kan være vanskeligt og meget tidskrævende for tilsynsmyndigheden at forholde sig til dokumentation, der præsenteres i en stor ustruktureret bunke. Det kan betyde, at man ikke tjekker oplysningerne, hvorfor kravet bliver nytteløst, jf. f.eks. kommentarerne til K 209, G 201, G202. Dette tema har også haft fokus i byrdejægerprojektet, hvor virksomhederne har udtrykt, at de oplever det som en byrde uden formål, fordi disse oplysninger ikke bliver tjekket i praksis.

- Der nogen steder i branchebilagene fastsat overordnede vilkår vedrørende støj og luft. De er ofte alt for upræcise til, at de lever op til de forvaltningsretlige krav om præcision og klarhed, jf. f.eks. kommentarer til K203. Det er dog meningen at disse vilkår skal understøttes af godkendelsesmyndighedens konkret fastsatte vilkår vedrørende støj, lugt og spildevand.
- Der ses eksempler på, at man lader leverandørens krav til filtre, se f.eks. kommentarer til A203 og B202 være vilkåret. Vilkårene er for upræcise og kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende og løbende ændre sig alt efter leverandørens forskrifter ændres. Denne systematik kan ikke anbefales. Der er stor risiko for, at vilkåret vil findes for upræcist i en håndhævelsessituation, og at det derfor blive betragtet som ustillet på grund af manglende præcision. En leverandør kan ændre sine krav og er de så stadig gode nok mv., og hvilke leverandører er der tale om, som har gode og præcise nok formuleringer i deres procedurer og forskrifter til, at de er håndhævelsesegnede, fordi de ikke giver anledning til fortolkningsproblemer. Adressaten skal kende de nøjagtige krav til ham for, at vilkåret er forvaltningsretligt holdbart.
- Der er flere steder eksempler på, at man ved krav om prøvetagning mv. anvender en formulering, der nærmest garanterer adressaten for godkendelsen, at der ikke vil blive stillet krav om udførelse af denne måling med hyppigere intervaller end dette. Man skal være forsigtig med sådanne formuleringer, idet de nemt kan opfattes og tillægges retlig virkning, som udgørende et retskrav for adressaten på ikke at få hyppigere krav. Dette kan give vanskeligheder ved konkrete krav om udførelse af de pågældende målinger affødt af uanmeldte tilsyn. Se formuleringen i K214, pkt. 21.4.40, som er langt bedre. Ordet "normalt" er indsat og det gør formuleringen langt mindre retsskabende, fordi det ikke skaber samme forventning hos adressaten.

Bilag 4 - Juridisk tabel over branchebilag

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
A 203 (A 9) Anlæg, der foretager støvfrembringende overfladebehandling, herunder slibning, sandblæsning og pulverlakering, af emner af jern, stål eller andre metaller, når den samlede udsugningskapacitet fra anlægget overstiger 10.000 normal m ³ pr. time. Anlæg, der foretager overfladebehandling af emner af jern, stål og andre metaller, herunder undervognsbehandling, når kapaciteten til forbrug af organiske opløsningsmidler overstiger 6 kg pr. time, bortset fra anlæg, der er omfattet af J 104	pkt. 5.4.1.4. og 5.4.2.4. og 5.4.3.9	Skriv kravene ud i stedet for i en bekendtgørelse at henvise til en vejledning. Det er unødigt og kan skabe forvirring, da vejledningen ikke er bindende, men kun bliver det via henvisningen.
	og 5.4.4.4. og 5.4.5.2	
	pkt. 5.4.1.12. og 5.4.2.11	Vilkåret er ret upræcist og kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende.
	og 5.4.3.15 og 5.4.4.13	
	Pkt. 5.4.1.13 og 5.4.2.14 og 5.4.3.18 og 5.4.4.17	"Repræsentative driftsforhold", dette bør defineres nærmere, så det er klar, hvad der forstås herved.
	og 5.4.5.11	
	Pkt. 5.4.1.14. og 5.4.2.15	Det kan give problemer ved tilsyn at der ikke er formkrav til udformningen af driftsjournal
	og 5.4.3.19 og 5.4.4.19 og 5.4.5.13.	
A 205 (A 11) Virksomheder i øvrigt, der foretager forarbejdning af jern, stål eller metaller med et hertil indrettet produktionsareal på 1000 m ² eller derover	Pkt. 14.4.1/3	Vilkåret er ret upræcist og kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende.
	Pkt. 14.4.2.	Der er ikke et tilhørende dokumentationskrav for denne visuelle inspektion.
	Pkt. 14.2.7.	Skriv kravene ud i stedet for i en bekendtgørelse at henvise til en vejledning. Det er unødigt og kan skabe forvirring, da vejledningen ikke er bindende, men kun bliver det via henvisningen.
	Pkt. 14.2.9.	Noget af teksten bør i stedet placeres i en vejledning, da den indeholder meget forklarende tekst og baggrundsoplysninger. Medmindre det har været hensigten at "fastlåse" beregningsmodellerne som bindende.

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
	Pkt. 14.2.12.	"egnede beholdere" er præciseret lidt, men kan præciseres mere.
	Pkt. 14.2.22.	Det kan give problemer ved tilsyn at der ikke er formkrav til udformningen af driftsjournal
B 202 (B 2) Cementstøberier, betonstøberier og betonblanderier med en produktion på mere end eller lig med 20.000 tons pr. år	pkt. 8.4.5.	Dette vilkår er for upræcist og lever ikke op til de forvaltningsretlige krav til præcision.
	Pkt. 8.4.12	Vilkåret er ret upræcist og kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende.
	Pkt. 8.4.18. og 8.4.23.	"Egnede beholdere" og "så hurtig som muligt" bør præciseres.
	Pkt. 8.4.27.	Problem med kan argumenteres for rettighed pga. formuleringen "højst", hvad med de krav som er affødt af uanmeldte tilsyn mv.
	Pkt. 8.4. 30	Der er ingen formkrav og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilket kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.
C 202 (C 4) Asfaltfabrikker og anlæg til fremstilling af vejmaterialer med en produktionskapacitet på 10 tons pr. time eller derover, bortset fra kold forarbejdning af rene stenmaterialer	Pkt. 9.4.2.	Dette vilkår er for upræcist og lever ikke op til de forvaltningsretlige krav til præcision.
	pkt. 9.4.5. og 9.4.30	Vilkåret er ret upræcist og kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende.
	Pkt. 9.4.14 og 9.4.25 og 9.4.33	"Egnede beholdere" og "repræsentative driftsforhold" bør præciseres.
	Pkt. 9.4.36	Der er ingen formkrav og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan føre til manglende kontrol og håndhævelse. Og kravet om registrering af "væsentlige spild" kan ikke håndhæves, da det er

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
		forvaltningsretligt for uklart og upræcist.
D 207 (D 9) Virksomheder, der fremstiller produkter ved sintring af flourplast, pressestøbning eller fiberarmering af hærdeplast med et forbrug på plastmateriale på mere end 100 kg pr. dag	pkt. 15.4.3.	Skriv kravene ud i stedet for i en bekendtgørelse at henvise til en vejledning. Det er unødigt og kan skabe forvirring, da vejledningen ikke er bindende, men kun bliver det via henvisningen.
	Pkt. 15.4.14.	Dette vilkår er for upræcist og lever ikke op til de forvaltningsretlige krav til præcision.
	Pkt. 15.4.19 og 15.4.27	"Egnede beholdere" og "repræsentative driftsforhold" bør præciseres.
	Pkt. 15.4.29	Der er ingen formkrav og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.
E 207 (E 7) Foderstofvirksomheder med en kapacitet på mindst 6 tons per time. Grønttørring og grøntpilleproduktion. Trættørring og træpilleproduktion	Pkt. 10.4.1.	Dette vilkår er for upræcist og lever ikke op til de forvaltningsretlige krav til præcision.
	Pkt. 10.4.2	"...hvis det er muligt", meget vagt af et vilkår.
	Pkt. 10.4. 11/15 og 10.4.24 og 10.4.23	"Egnede beholdere" og "repræsentative driftsforhold" og "hurtigst muligt" bør præciseres.
	Pkt. 10.4.27.	Der er ingen formkrav, og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.
E 202 (E 2) Virksomheder, der foretager trykimprægnering af træ.	Pkt. 19.4.10.	Dette vilkår er for upræcist og lever ikke op til de forvaltningsretlige krav til præcision.
	Pkt. 19.4.11/16/17/18	"egnede beholdere" og "sagkyndigt firma" bør præciseres
	Pkt. 19.4.18	Der er ingen formkrav, og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.
D208. Virksomheder, der fremstiller plastprodukter ved sprøjtstøbning, ekstrudering herunder kalandrering, eller	Pkt. 18.4.2.	Skriv kravene ud i stedet for i en bekendtgørelse at henvise til en vejledning.

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
ved termoformning med et forbrug af plastmaterialer på mere end 5 tons pr. dag. Virksomheder, der fremstiller produkter i ekspanderet polystyren med et forbrug af polystyren på mere end 5 tons pr. dag.	Pkt. 18.4.8.	Det er unødigt og kan skabe forvirring, da vejledningen ikke er bindende, men kun bliver det via henvisningen.
	Pkt. 18.4.13/20	Dette vilkår er for upræcist og lever ikke op til de forvaltningsretlige krav til præcision.
	Pkt. 18.4.16.	"egnede beholdere" og "repræsentative driftsforhold" bør præciseres
	Pkt. 18.4.23.	Vilkåret er ret upræcist og kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende.
E 215 (E 9) Virksomheder, der foretager vakuum- og/eller dypimprægnering af træ eller overfladebehandling af træ, når kapaciteten til forbrug af organiske opløsningsmidler overstiger 6 kg pr. time. Bortset fra virksomheder, der er omfattet af J 104.	Pkt. 20.4.2.	Der er ingen formkrav, og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.
	Pkt. 20.4.23	Der er ingen formkrav, og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.
	Pkt. 20.4.27.	Problem med, at der kan argumenteres for rettighed pga. formuleringen "højst", hvad med de krav som er affødt af uanmeldte tilsyn mv.
F 207 (E 7) Anlæg til fremstilling af foder til pelsdyravl.	Pkt. 22.4.3/4	Der er ingen formkrav og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilket kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.
	Pkt. 22.4.18.	Disse vilkår er for upræcise og lever ikke op til de forvaltningsretlige krav til præcision.
	Pkt. 22.4.19/28/29	Skriv kravene ud i stedet for i en bekendtgørelse at henvise til en vejledning. Det er unødigt og kan skabe forvirring, da vejledningen ikke er bindende, men kun bliver det via henvisningen.

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
	Pkt 22.4.31.	"hurtigst muligt" bør præciseres. Problem med kan argumenteres for rettighed pga. formuleringen "højst", hvad med de krav som er affødt af uanmeldte tilsyn mv.
	Pkt. 22.4.34.	Der er ingen formkrav og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan fører til manglende kontrol og håndhævelse.
G 201 (G 2) Kraftproducerende anlæg, varmeproducerende anlæg, gasturbineanlæg og gasmotoranlæg med en samlet indfyret effekt på mellem 5 og 50 MW	pkt. 2.4. 7. Afsnittet om præstationskontrol pkt. 2.4. 19. pkt. 2.4. 21. pkt. 2.4. 24.	Hvad er et "sagkyndigt firma". Bør præciseres. Dette afsnit er meget teknisk og svært at forstå. Der henvises til både det ene og andet på kryds og tværs og det er meget indforstået teknisk sprog. "Egnede beholdere" bør præciseres. "Så hurtigt som muligt". Meget upræcist udtryk, der er vanskeligt at håndhæve. Det kan give problemer ved tilsyn at der ikke er formkrav til udformningen af driftsjournal
G 202 (G 3) Kraftproducerende anlæg, varmeproducerende anlæg, der er baseret på faste biobrændsler eller biogas, med en samlet indfyret effekt på mellem 1 og 5 MW	Pkt. 3.4. indledning og afgrænsning af standardvilkår Afsnittet vedr. præstationskontrol pkt. 3.4.13 pkt. 3.4.15. pkt. 3.4.18.	Hvad er et "sagkyndigt firma". Bør præciseres. Dette afsnit er meget teknisk og svært at forstå. Der henvises til både det ene og andet på kryds og tværs og det er meget indforstået teknisk sprog. "Egnede beholdere" bør præciseres. "Så hurtigt som muligt". Meget upræcist udtryk, der er vanskeligt at håndhæve. Det kan give problemer ved tilsyn, at der ikke er formkrav til udformningen af driftsjournal
H 201 (H 1) Udendørs motorsportsbaner og knallertbaner samt køretekniske anlæg. Dog undtaget lukkede øvelsespladser på køretekniske anlæg, der udelukkende benyttes til den indledende praktiske køreundervisning	pkt. 4.1.	Beskrivelsen af anvendelsesområdet er uklar og der bør gives def. af hvad der forstås med "motorsportsbaner og knallertbaner". Endvidere nævnes køretekniske anlæg ikke i anvendelsesområdet

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
	Pkt. 4.4.5.	men alene i overskriften. Disse er altså ikke omfattet juridisk.
	Pkt. 4.4.8.	Det kan give anledning til problemer, at den måde hyppigheden af landinspektørtest er formuleret på, hvis man p.g.a. klager har behov for hyppigere måling. Det er formuleret som en rettighed for adressaten, at det ikke kan ske oftere.
		Vilkårene vedrørende lugt er for upræcise og kan ikke håndhæves. Lever ikke op til forvaltningsrettens krav om klarhed udtrykket "væsentlige" er for upræcist. Stil i stedet krav om hvad der skal gøres, som ved støv.
J 202 (J 4) Krematorieanlæg.	Pkt. 11.4.3.	Skriv kravene ud i stedet for i en bekendtgørelse at henvise til en vejledning. Det er unødigt og kan skabe forvirring, da vejledningen ikke er bindende, men kun bliver det via henvisningen.
	Pkt. 11.4.12.	Dette vilkår er for upræcist og lever ikke op til de forvaltningsretlige krav til præcision.
	Pkt. 11.4.18.	"Repræsentative driftsforhold" bør præciseres.
	Pkt. 11.4.23	Der er ingen formkrav og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.
J 203 Udendørs skydebaner	16.1. anvendelsesområde	"Regelmæssigt" bør præciseres.
	pkt. 16.4.2.	Problem med, at der kan argumenteres for rettighed pga. formuleringen "højst", hvad med de krav som er affødt af uanmeldte tilsyn mv.
	Pkt. 16.4.5.	"hovedsageligt" bør præciseres, det gør bestemmelsen vanskeligt at håndhæve og vilkåret kan muligvis blive betragtet som ustillet på grund af manglende opfyldelse af de forvaltningsretlige krav til præcision.

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
	Pkt. 16.4.7.	Der er ingen formkrav knyttet til informationskravet!
	Pkt. 16.4.7. og 16.4.8.	Der er ingen indbyrdes overensstemmelse mellem de to i forhold til "offentligheden" - i sidste kun den "omboende" del af denne.
	Pkt. 16.4.10 og 11	Der er ingen dokumentationskrav knyttet til disse krav!
	Pkt. 16.4. 12 og 13	Det kan give problemer ved tilsyn at der ikke er formkrav til udformningen af driftsjournal. Det kan være svært at overskue data.
K 203 (K 1c) Anlæg for oplagring, omlastning, omemballering eller sortering af farligt affald, jf. punkterne R12 og R13 i bilag 6 B og D14 og D15 i bilag 6A til affaldsbekendtgørelsens forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse, bortset fra de under punkterne K209, K210, K211 og K 212 nævnte anlæg	6.1.	Der bruges mange betegnelser og def. som ikke er yderligere præciseret. Det er afgrænsningen af anvendelsesområdet vanskelig.
	6.4.4.	Ingen formkrav kan gøre det vanskeligt at håndhæve kvaliteten
	Pkt. 6.4.5. og 6.4.5. og 6.4.11 og 6.4.35 og 6.4.49 og 6.4.55	Meget upræcist vilkår. "så vidt der er muligt" og "nødvendige oplysninger" og "egnet". og "hurtigst muligt" og "egnede" (se def. af "tæt" i 6.4.14., det er godt og 6.4.16.) og "uvildigt, sagkyndigt firma"
	Afsnittet om modtagelse og oplagring af farligt affald - generelt	Vanskeligt at håndhæve disse vilkår. Der stilles mange og forskelligt præciserede krav til materialerne opbevaring i hele afsnittet om oplagring. Kunne med fordel samles som def. først i afsnittet og føre til stor forenkling.
	pkt. 6.4.45 og 6.4.46.	Er for upræcise og kan ikke håndhæves. Lever ikke op til de forvaltningsretlige krav. "væsentlige" er for vagt.
	Pkt. 6.4.56	Det kan give problemer ved tilsyn at der ikke er formkrav til udformningen af driftsjournal

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
erhvervsvirksomheder, jf. punkterne R12 og R13 i bilag 6B og D14 og D15 i bilag 6A til affaldsbekendtgørelsen med en kapacitet for tilførsel af affald på 30 tons pr. dag eller derover eller med mere end 4 containere med et samlet volumen på mindst 30 m ³	Pkt. 7.4.37.	som muligt" burde præciseres. Ellers kan der være probl. med håndhævelsen.
	Pkt. 7.4.38.	Uvildig sagkyndigt eftersyn...højst en gang om året. Er formuleret som et retskrav for adressaten og kan give vanskeligheder ved konkret krav affødt af uanmeldte tilsyn.
		Der er ingen formkrav, og dette kan gøre det tidskrævende at sætte sig ind i materialet og dermed risiko for, at driftsjournalen ikke anvendes eller bruges af nogen hverken myndigheder eller virksomhed.
K 212 (K 5) Anlæg for oplagring, omlastning, omemballering eller sortering af ikke-farligt affald, eller affald af elektrisk og elektronisk udstyr, jf. § 3, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 664 af 27. juni 2005 om håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr, jf. punkterne R12 og R13 i Bilag 6B samt D14 og D15 i Bilag 6A til affaldsbekendtgørelsen forud for nyttiggørelse eller bortskaffelse med en kapacitet for tilførsel af affald på 30 tons per dag eller derover eller med mere end 4 containere med et samlet volumen på mindst 30 m ³ bortset fra de under pkt. K 211 nævnte anlæg	Pkt. 12. 4.1.8. og 12.4.2.3/9	Er for upræcise og kan ikke håndhæves. Lever ikke op til de forvaltningsretlige krav. "væsentlige" er for vagt.
	Pkt. 12.4.1.11.	Vilkåret er ret upræcist og kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende. Kravet om visuel kontrol af filtret hver 3. måned er ikke fulgt op med et dokumentationskrav.
	Pkt. 12.4.1.22. og 12.4.1.26. og 12.4.2.10/17/20	"god vedligeholdelsesstand", "så hurtigt som muligt" og "egnede beholdere", "tilstrækkeligt vedligeholdt" bør præciseres
	Pkt. 12.4.2.26.	Kontrollant...højst hvert. 10 år. Er formuleret, som et retskrav for adressaten og kan give vanskeligheder ved konkret krav affødt af uanmeldte tilsyn.
	Pkt. 12.4.1.28 og 12.4.2.27	Der er ingen formkrav, og dette kan gøre det tidskrævende at sætte sig ind i materialet og dermed risiko for, at driftsjournalen ikke anvendes eller bruges af nogen hverken myndigheder eller virksomhed.
K 213 (K 6) Anlæg for oplagring, behandling eller oparbejdning af husdyrgødning, herunder husdyrgødningskomposteringsanlæg og biogasanlæg med en kapacitet for tilførsel af animalsk eller vegetabilsk affald, herunder husdyrgødning og slagteriaffald,	Pkt 13.4.10.	Er for upræcist og kan ikke håndhæves. Lever ikke op til de forvaltningsretlige krav. "væsentlige" er for vagt.
	Pkt. 13.4.11/13	Vilkåret er ret upræcist og

Branchebilagsnr.	Vilkårnr.	Bemærkninger
på 30 tons pr. dag eller derover	Pkt. 13.4.18/23/24/32/34/35 Pkt. 13.4.22. Pkt. 13.4.43 Pkt. 13.4.44.	kan være flydende alt efter leverandør. Der er forvaltningsretlige præciseringsproblemer med, at kravene er flydende. "Hurtigst muligt", "god vedligeholdelsesstand" og "så hurtigt som muligt", "efter behov", "egnede beholdere" bør præciseres. Def. af "tæt" fra nr. 28 kan bruges i nr. 24. Skriv kravene ud i stedet for i en bekendtgørelse at henvise til en vejledning. Det er unødigt og kan skabe forvirring, da vejledningen ikke er bindende, men kun bliver det via henvisningen. Kontrollant...højest hvert. 2. år. Er formuleret, som et retskrav for adressaten og kan give vanskeligheder ved konkret krav affødt af uanmeldte tilsyn. Der er ingen formkrav, og dette kan gøre det tidskrævende at sætte sig ind i materialet og dermed risiko for, at driftsjournalen ikke anvendes eller bruges af nogen hverken myndigheder eller virksomhed.
K 214 (K 8b) Komposteringsanlæg i øvrigt med en kapacitet for tilførsel af affald på 100 tons pr. år eller derover bortset fra husdyrgødning.	Pkt. 21.4.7/8/11 Pkt. 21.4.13-25 Pkt. 21.4.30/39 Pkt. 21.4.43	Vilkårene er for upræcise og kan ikke håndhæves. Lever ikke op til de forvaltningsretlige krav. "Væsentlige" er for vagt. Der er ingen tilknyttede dokumentationskrav til disse krav. Dette er et probl. i forbindelse med håndhævelse, idet kravene umiddelbart bedømmes som sværere at konstatere en overholdelse af uden prøvetagning. "Egnede beholdere" og "hurtigst muligt" bør præciseres. Der er ingen formkrav, og det kan derfor være vanskeligt at overskue driftsjournalens mange dok., hvilke kan føre til manglende kontrol og håndhævelse.

Bilag 5 - Teknisk tabel over branchebilag

For de 22 brancher, for hvilke der er udarbejdet standardvilkår, er der søgt og vurderet miljøgodkendelser for sammenligning af praksis og branchevilkårene. Godkendelserne er fundet på Internettet ved søgning på de relevante listenumre. Det er tilstræbt at finde godkendelse fra både før og efter introduktionen af de relevante branchevilkår. Der er givet erfaringsbaserede kommentarer til godkendelserne og de tilsvarende standardvilkår.

For C202, E202 og K211 er der desuden foretaget en vurdering af, om standardvilkårene er i overensstemmelse med BAT, som angivet i Miljøstyrelsens orientering om referencelister for BAT vurdering ved miljøgodkendelser (2006) og i visse tilfælde nyere, relevante BAT anvisninger.

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
A203 Anlæg, der foretager støvfrembringende overfladebehandling...	- Emissionsgrænse for støv fra sandblæsning svarer til støv i øvrigt (ufarligt støv, typisk 10 mg/Nm³). - Ingen krav til emission af TGIC ved pulvermaling. - Krav til indretning og drift af blæserensningskabiner er meget overfladiske.	- Emissionsgrænse for støv fra sandblæsning sættes lig grænsen for alfa-kvarts (5 mg/Nm³) eller andre farlige støvtyper. - Ikke alle godkendelser har krav til TGIC emission ved pulvermaling. - Krav om visuel kontrol på renluftsiden af filtre er lempet i forhold til standardvilkårene (1 måned i stedet for 1 uge). - Der stilles ikke krav om lækagetest af absolutfilter, som krævet i standardvilkårene. - Generelt er afvigelser fra standardvilkår ikke begrundet.	- Der er ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen. - Der stilles ikke specifikke standardvilkår til lugt fra malekabiner. Det er dog heller ikke udgangspunktet, at disse vilkår stilles her. - Standardvilkårene er generelt opbygget på en anden måde end i øvrige branchebilag (opdelt på processer).
A205 Virksomheder i øvrigt, der foretager forarbejdning af jern, stål eller metaller...		- Indretningsvilkår i branchebilag er suppleret med vilkår om tætsluttende og lukkede døre og porte. - Godkendelsen anvender ikke de detaljerede standardvilkår til luftforurening fra svejsning. - Standardvilkår om affald er suppleret med krav om at følge kommunens affaldsregulativer. - Der er tilføjet krav vedrørende driftsforstyrrelser som ikke er i standardvilkårene	- Der er ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen. - Der er ingen specifikke standardvilkår til lugtemission og kontrol. Det er dog heller ikke udgangspunktet, at disse stilles her.
B202 Cement-støberier, beton-støberier og ..		- Standardvilkår vedrørende indretning følges, men suppleres med vilkår til driftstider, transport og driftsinstrukser ved påfyldning af pulversiloer	- Der er ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen. -Emissionsgrænsen for slibning og skæring i jern er 20 mg/Nm³, hvilket er højere end tilsvarende krav i A205 (5 mg/Nm³) - hvad er begrundelsen for det?

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
C 202 Asfalt-fabrikker og anlæg til fremstilling af vejmaterialer	-Emissionsgrænsen for støv 55 mg/Nm³ - Ingen krav til emission af tungmetaller og PAH - Kun generelle vilkår om at sikre mod forurening af fjord eller vand	-Emissionsgrænsen for støv 10 mg/Nm³ - Standardvilkår for emission af tungmetaller og PAH følges - Detaljerede standardvilkår om kontrol og befæstigelse følges	Der er foretaget en mere detaljeret vurdering af standardvilkårene til denne branche. Standardvilkårene forholder sig ikke til den overordnede metode for fremstilling af vejbelægnings. F.eks. de miljømæssige fordele ved brug af bitumenemulsion frem for Cut back bitumen, som angivet i: Asfaltindustrien "Miljørigtig overfladebehandling. Bitumenemulsion - et kvalitets- og miljømæssigt godt valg", Asfaltindustrien, 2000, www.asfaltindustrien.dk. Der er ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen <u>Vilkår 5-7 og vilkår 15-29:</u> Der er generelt flere og mere detaljerede standardvilkår vedrørende siloer og tanke i standardvilkårene end angivet i Brancheorienteringen. F.eks. omtaler Brancheorienteringen ikke de nyere fillermaterialer såsom cement, kalk, flyveaske, filler fra støberisand, stålsand og blæsemidler. I branchebilagene er der detaljerede vilkår, der regulerer spild fra tanke, flydende oplag og farligt affald. Dette giver et bedre beskyttelsesniveau end anbefalet som BAT i Brancheorienteringen. <u>Vilkår 11:</u> Standard vilkår vedrørende luftemissioner fra brændselsforbrug afviger fra Miljøstyrelsens Luftvejledning på flere punkter: Grænseværdierne er f.eks. ikke omregnet til 17 % O₂ (undtagen for gruppen Ni,V,Cr,Cu og Pb). Det medfører, at grænseværdierne for CO, NO_x, Hg, Cd og PAH reelt er højere end luftvejledningens grænseværdier, og derfor ikke er BAT. Desuden er der i nogle tilfælde brugt grænseværdier for industri (NO_x og PAH) og i andre tilfælde grænseværdier for fyringsanlæg (tungmetaller). Det vides dog ikke om grænseværdierne er et resultat af forhandlinger med branchen. Der er en række BAT anbefalinger i brancheorienteringen, der ikke er omtalt i standardvilkårene, f.eks.: - Anvendelse af alternative slipmidler (sæbe, vegetabiliske olier, tungere mineralolier), - krav til støvbegrænsning fra åbne oplag af stenmaterialer (læskærme, sprinkling, beplantning), - krav om sandfang inden udledning af

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
			overfladevand, - gummibåndtransportører i stedet for lamelbåndtransportører, - automatisk regulering af vibratører så de kun er i drift under doseringen, - evt. inddækning af båndtransportører, - generelle støjdæmpende foranstaltninger, - styring af forbrændingsprocessen med et luftoverskud på højst $\lambda=5,5$, - lufttilskud uden for selve forbrændingszonen, - tilsætning af bitumen i forbindelse med udrensning ved stop eller produktskift, - evt. inddækning af blandere og ophalerbanen for at undgå lugtgener, - automatisk påføring af slipmiddel for at undgå spild, - evt. vibrationsdæmpning af knusere <u>Nyere BAT anbefalinger:</u> EAPA har udgivet rapporten "Environmental Guidelines on BAT for production of Asphalt Paving Mixes", 2008, med bl.a. følgende BAT anbefalinger, der ikke er omtalt i standardvilkårene: - der skal træffes foranstaltninger om anlæggets drift, der sikrer, at der ikke opstår lugtgener ved nærmeste beboelse. Lugt kan reduceres ved at bruge produkter og brændsler, der ikke giver lugt, ved at reducere temperaturen af den varme blanding, ved at bruge kemiske additiver, ved at maskere lugt eller ved at reducere lugtgener gennem højere skorstene. Lugtvilkår håndteres dog ikke som udgangspunkt via standardvilkårene, men det kan overvejes i dette tilfælde. -reduktion af energiforbruget kan opnås ved forskellige metoder, f.eks. lav temperatur asfalt (varm mix og cold mix technology). Varm mix teknologien er under udvikling. Brug af tørre materialer, velfungerende udstyr og passende arbejdsrutiner kan også reducere energiforbruget, herunder sikre at store oplag har et minimum fugtindhold. -anlægget bør indrettes så det visuelle indtryk optimeres, f.eks. gennem afskærmning eller indkapsling af anlægget i bygninger.
D 207 Virksomheder, der fremstiller produkter ved		Revision af godkendelse, udvidelse, men vilkår er gældende for både gamle og ny elementer, så kommunen har ikke givet retsbeskyttelse.	Til standardvilkår 29 vedrørende driftsjournal kunne med fordel tilføjes følgende underpunkt (fra den vurderede godkendelse): "Perioder med unormal drift, driftsforstyrrelser eller uheld, der har

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
sintring af flourplast, presse-støbning eller fiber-armering af hærdeplast....		Virksomheden pålægges at substituere, hvis den kan. Der er sat fokus på nedbringelse af styren emissioner Klar anvendelse af standardvilkårene ved revurderingen. De er anvendt i vid udstrækning og stort set direkte. Dvs. at det, at der er tænkt for sagsbehandleren, er anvendt, dog er de individuelt tilrettede til den aktuelle virksomhed.	medført øget miljøpåvirkning." Vedrørende egenkontrol kunne der med fordel tilføjes vilkår om kontrol mv. af filtre og luftreanseanlæg, osv., f.eks. (fra den vurderede godkendelse): "Der skal foretages årligt eftersyn af [aktuelt forureningsbegrænsningsudstyr indsættes af myndigheden, f.eks. filtre, luftreanseanlæg]. Dette skal foretages af en sagkyndig tekniker. Serviceattester skal være tilgængelige for tilsynsmyndigheden." "Servicerapporter og leverandørernes dokumentation, driftsinstruktioner og anvisninger for vedligeholdelse af [aktuelt forureningsbegrænsningsudstyr indsættes af myndigheden, f.eks. filtre, luftreanseanlæg] skal opbevares sammen med driftsjournalen og være tilgængelig for tilsynsmyndigheden."
D208 Virksomheder plast-produkter ved sprøjte-støbning, ekstrudering herunder kalandrering,. . termo-formning....	Luft: Opadrettede afkast 1 m over tagryg fra de ekstruderende processer, ingen emissionsgrænser. Fyringsanlæg: Indfyret effekt, overholder vejledningen. Støv: Ingen værdikrav Støj: Vilkår efter Miljøstyrelsens vejledning. Beholdere til farligt affald Henstillende vilkår om anvendelse af renere teknologi. Generelt er denne godkendelse mindre udførlig end hvis den var udarbejdet efter branchebilaget.		Her er tale om et listepunkt, hvor miljøsagsbehandlerne er rigtig godt hjulpet af branchebilagene. Giver indtryk af, at branchebilaget bidrager med væsentlige forbedringer i sagsbehandlingens forudsætning, så resultatet bliver at miljøgodkendelsen giver en bedre miljøbeskyttelse.
E 202 Virksomheder, der foretager trykimprægnering af træ.		- Generelt følges standardvilkårene ikke i den undersøgte godkendelse. Der mangler bl.a. vilkår om indretning og drift og affald.	Der er foretaget en mere detaljeret vurdering af standardvilkårene til denne branche. Der er ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen. <u>Vilkår 6:</u> Ved højtryksimprægnering bør afkast fra vakuumpumpen føres via et vandbad for at undgå emission af aerosoler af trykimprægneringsvæske. <u>Vilkår 12:</u> Tanke med trykimprægneringsvæske bør forsynes med overfyldningsalarm og faste aflåselige påfyldningsventiler. Evt. kan der

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
			stilles krav om "break-away" koblinger, der sikrer mod spild ved brud på påfyldningsslange. Ved overførelse af trykimprægneringsmidler og andre giftige kemikalier bør der monteres højpålidelige pakninger som spiralviklede, kammproffils eller ringsamlinger. Øvrige vilkår afspejler BAT anbefalinger i bl.a. BREF dokument om emissioner fra oplag, 2006 og de referencer der er henvist til i Miljøstyrelsens Orientering nr. 2, 2006 om Referencer til BAT ved miljøgodkendelser.
E 207 Foderstof-virksomheder ...	- Krav fastsat til støv generelt <10µm (1-5 mg/Nm³) og totalstøv (20 mg/Nm³) - Emissionskrav til tørrelinier er langt højere end standardvilkårene (200 mg/Nm³ totalstøv og 180 mg/Nm³ støv <10 µm) - Der er lugtkrav om max. 10 LE/m³ i omgivelserne	- Krav fastsat til totalstøv (10-40 mg/Nm³), men ingen krav til støv <10 µm. - Standardvilkår suppleret med krav til spildevand og slukningsvand, samt krav om at følge med i udviklingen af BAT.	- Ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen - Ingen specifikke standardvilkår til lugtemission og – kontrol. Det er heller ikke udgangspunktet, men kunne med fordel overvejes.
E 215 Virksomheder,... vakuum- og/eller dyp- imprægnering af træ..		- Der er ikke stillet krav om driftsjournal for kontrol af posefiltre og årligt forbrug af råvarer som angivet i standardvilkårene. --Generelt er standardvilkårene for beskyttelse af fjord, grundvand og overfladevand ikke anvendt eller formuleret anderledes.	- Ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen - Ingen specifikke standardvilkår til lugtemission og -kontrol. Det er heller ikke udgangspunktet, men kunne med fordel overvejes.
F 207 Anlæg... foder til pelsdyr.	Godkendelse for dette listenummer er ikke fundet ved søgningen.		
G 201 Kraft-producerende anlæg,... samlet indfyret effekt på mellem 5 og 50 MW		- Standardvilkårene er fulgt systematisk, dog er enkelte vilkår udeladt, fordi de ikke er relevante ved den aktuelle produktion.	- Ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen.
G 202 Kraft-producerende anlæg,... baseret på faste biobrændsler eller biogas, med en samlet indfyret effekt på mellem 1 og 5 MW		- Standardvilkår følges, men suppleres med lugtkrav.	- Ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen. - Ingen specifikke standardvilkår til lugtemission og – kontrol. . Det er heller ikke udgangspunktet, men kunne med fordel overvejes.
H 201 Udendørs motorsportsbaner og		Godkendelse udformet i overensstemmelse med branchebilag, der er dog tilføjet vilkår om:	Vurdering af evt. supplerende BAT: Vilkårskdelen om støj i denne godkendelse kunne give ide om foranstaltninger til støjbegrænsning.

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
knallertbaner. .		- Anvendelsestider - Løbsdage - Vilkår om højtaleranlæg - Støjvilkår i overensstemmelse med lokalplan og vejledning - Egenkontrol af støjpåvirkning (løbsdage, anvendelsesdage, typer af køretøjer på banen etc.) - Orientering af naboer ved motorløb 1 år forud	Egenkontrol af overholdelsen af BAT. Her burde støjvilkår indgå, idet der altid vil være støjbelastning fra motorsportsbaner. Vilkår kunne evt. tage udgangspunkt i lokalt fastlagte støjgrænser. Men de bør indgå i standardvilkårene, selv om det ikke er udgangspunktet.
J 202 Krematorie-anlæg.		- Bypass-drift uden om røggasrensning er tilladt i op til 5 dage, hvilket er en lempelse ift. standardvilkårene (er ikke begrundet). - Standardvilkår er suppleret med vilkår om, hvornår anlægget må være i drift (normalt ikke søn- og helligdage). - Vilkår om journalføring er lidt modificeret ift. standardvilkår.	
J 203 Udendørs skydebaner		- Standardkrav om skydetider præciseres i godkendelsen ift. standardvilkårene. - Affaldsvilkår suppleres med krav om genanvendelse + ikke at afbrænde affald ift. standardvilkårene. - Generelt er godkendelsens vilkår mere detaljerede end standardvilkårene.	Ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen.
K203/K212 K 203 Anlæg for oplagring, ...farligt affald /K 212 Anlæg for oplagring,... ikke-farligt affald		Maksimal liggetid for jord Transport til og fra pladsen indenfor drifttid Godkendelsen er generelt udarbejdet med skelen til branchebilagene, dog er der også sorteret irrelevante vilkår fra.	
K203/K214 K 203 Anlæg for oplagring, ...farligt affald /K 214 Kompos-teringsanlæg i øvrigt		Vilkåret om instruks er fulgt op af gennemsyn af procedurer og instruktioner ved tilsynsmyndighed. Arbejde med og oplag af sandfangssand og olieslam på impermeabelt underlag. Analysekrav på spildevand i opsamlingsbassinet fra særskilt plads. Generelt et godt BAT niveau, der stilles gode relevante vilkår.	Skærpede krav i denne godkendelse, men læner sig op af slagge standardvilkårene (K206) i forhold til indretning af bassin, men i dette stilles der ikke krav til måling af afledningsværdierne. Det er tilføjet i godkendelsen, så der ikke afledes for høje mængder af LAS, etc. Måske en idé til standardvilkårene..
K 206 Anlæg der nyttiggør ikke-farligt affald ...	Godkendelsen indeholder vilkår om følgende miljøforhold:		BAT for slammineraliseringsanlæg virker til at være indarbejdet i standardvilkårene for slammineraliseringsanlæg (afsnit 17.4.2), men man bør vurdere om det er relevant at sætte standardvilkår for

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
(her nedknusning og genanvendelse af byggemateriale)	Støv: Befugtning (=BAT) Støj: Efter vejledning Luft: Lugtgener efter kommunens subjektive vurdering Affald: Kommunens regulativer =BAT Farligt affald: - Olie og kemikalier - Olietanke Transport: Krav om til-/frakørselsveje Spildevandskrav til olieindholdet Godkendelsen er individuelt udarbejdet, og der er forholdt sig kritisk til beliggenhed og andet. Generelt er standard vilkårene mere fyldestgørende end den foreliggende godkendelse. Der er fx ikke visuel kontrol af belægnings i den foreliggende godkendelse, og der stilles ikke vilkår om logning af gennemgange og udbedringer. Der er ikke vilkår til placering af div. typer af affald til nedknusning ved modtagelsen. Der er ikke vilkår om modtagelse af affald, der ikke indgår i almindelig affaldsfrembringelse (fx fra "fremmedlegemer" i andre fraktioner).		kontrol af ledningsanlæg (afvandingsdrænsystem) før udpumpning af slam må påbegyndes samt også efter genudpumpning efter tømning. Kontrol af om afvandingsdræn er blevet mast og smadret af entreprenørmaskinel (kørt ovenpå) og dermed ikke afledt drænvand (kan medføre at planter rådner og dårligt eller ingen drift) - det kunne kontrolleres ved at sende kloak-tv i rørene inden udpumpning af slam i bassinerne. - For nedknusningsanlæg og slaggesorteringsanlæg foreslås at indsætte vilkår om at afløb fra befæstede arealer hvor der sker påfyldning af brændstof eller oplagres slagge eller andre forurenende materialer skal kunne aflukkes manuelt i tilfælde af større spild. - Ingen krav i standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen. Ellers vurderes det at standardvilkårene opfylder kravene til BAT.
K 206 Anlæg der nyttiggør ikke-farligt affald ...	Godkendelsen indeholder vilkår om følgende miljøforhold: Lugt ej, hvis myndighed vurderer, at det er generende Støj: krav til minimal faldhøjde, og ellers følger vejledningen Støv: Daglig rengøring af udendørs arealer		

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
	Oliespild/kemikalier overdækket på impermeabelt underlag Affaldshåndtering Farligt affald Håndtering Spildevand: Olieudskiller med koalescensfilter Olietank er sikret mod påkørsel Generelt er der god overensstemmelse til de senere udarbejdede standard vilkår. Godkendelsen er tydeligvist individuelt udarbejdet og gennemarbejdet. Vedrørende opbevaring af kølemøbler til videre distribution er der ikke stillet krav til opbevaring på impermeabelt areal med afløb til opsamling etc., som der er i standardvilkårene. Der laves visuel kontrol af befæstede arealer og sumpe. Kontrol og udbedring logges.		
K 209 Auto-ophugning (autogen-brug)/K212		Der er anvendt standardvilkår. Miljøbeskrivelsen i godkendelsen ser umiddelbart ud til at svare til kravene i standardvilkårene. Vilkår og godkendelsens bemærkninger virker relevante og umiddelbart tilstrækkelige.	Der er ikke standardvilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen. Der ud over virker kravene i standardvilkårene for K209 umiddelbart dækkende, tilstrækkelige og relevante. Det anbefales at give en klar beskrivelse af begrebet "særskilt behandlede køretøjer" direkte i punkt F 15), da der aktuelt kun henvises lidt uklart i en fodnote til Bilskrotbekendtgørelsen, og dette ikke giver tilstrækkelig læservejledning. Der er ikke gennemgået BAT referencer til denne umiddelbare vurdering af standardvilkårene for K209.
K 211 Container-pladser og genbrugs-pladser		Der er suppleret med: Indholdet i trykflasker og spraydåser må ikke lukkes ud, og kølemøbler skal håndteres skånsomt, så der ikke sker brud på kølesystemet. Der er indsat vilkår om maksimal støjbelastning i skel og tider for overholdelse.	Da der er en del trafik også internt på genbrugsanlæg kan støjvilkår med fordel tilføjes standardvilkårene. For dette listenummer er standardvilkårene sammenlignet med de BAT referencer, der er henvist til af Miljøstyrelsen (2006). Det drejer sig alene om BREF noten om affaldsbehandling (European Commission, 2006). Desuden

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
		Miljøgodkendelsen giver også tilladelse til anvendelse af slaggeaffald som underlag med vilkår om indkapsling i/under beton. Standardvilkårene er anvendt meget og der er henvist til anvendelsen i godkendelsens vilkårsliste. Vilkårene er tilpasset virksomheden.	er Miljøstyrelsens sammenfatning af høringssvar (Miljøstyrelsen, 2005) for K211 gennemlæst for at se hvilke emner, der har været i fokus i høringen. BAT beskrivelsen i BREF noten om affaldsbehandling har et bredere sigte end genbrugspladser. Der er således ikke er specificeret BAT netop for genbrugspladser, og angivelser af BAT herfor skal hentes ud blandt en lang række BAT anvisninger. Sammenfattende kan siges, at ånden i BAT angivelserne i BREF noten er gengivet i standardvilkårene for genbrugspladser. For en række emner er standardvilkårene dog forenklede, reflekterende de faktiske forhold på danske genbrugspladser, sammenlignet med BAT angivelserne. Dvs. at en række specifikke, detaljerede BAT anvisninger er ikke gengivet i standardvilkårene for genbrugspladser. Det drejer sig blandt andet om etablering af miljøledelsessystemer, kontrol af og accept/afvisning af affald, en række detaljerede dokumentationskrav til modtaget affald, samt detaljerede krav til afledet spildevand (med flere). Da der er en del trafik internt på en genbrugsplads kan støj vilkår med fordel tilføjes. Standard støjvilkår kan evt. udformes på samme måde som for vaskehaller i autoværkstedsbekendtgørelsen, dvs. med krav til afstande og åbningstider. Der er desuden i standardvilkårene ikke stillet vilkår om oprydning ved nedlukning af produktionen. Krav til anlægsdesign der mindsker miljøpåvirkningen ved nedlukning af anlæg er BAT. Sammenholdt med praktiske erfaringer i forbindelse med etablering og drift af genbrugspladser er der følgende bemærkning. Vilkår 12 om maksimal modtagelse af farligt affald på 300 t/år giver vanskeligheder i den praktiske drift, idet grænsen relativt let kan nås, når det er tilladt at aflevere farligt affald fra virksomheder. Der savnes en faglig begrundelse for grænsen. Det foreslås, at der i stedet sættes grænser for det maksimale oplag til enhver tid af farligt affald på pladsen, da dette har en direkte sammenhæng med miljørisikoen.
K 213 Anlæg for oplagring, behandling eller oparbejdning af husdyrgødning		Næsten fuld anvendelse af standardvilkår. Suppleret med vilkår om røggas. Sikring af olietanke mod påkørsel er ikke nævnt. Fastsættelse af B værdier (G202).	

Liste-punkt	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser før branchebilag	Eksempler på BAT-vilkår i godkendelser efter branchebilag	Kommentarer til standardvilkår vedrørende BAT
		Røggas emissionsmåling (G202). Der er i godkendelsen lavet en liste over, hvorfra (hvilket branchebilag) vilkårene kommer samt en redegørelse over, hvilke der har været irrelevante. Dog er der ikke medtaget forklaring på afvigelsen fra vilkår 38 og 39, kontrol og inspicering af tanke.	

Støjkrav for listenumre uden stjernemærkning

For bilag 2 listenumre uden stjernemærkning er der ikke krav om, at ansøgeren skal lave forudgående støjmålinger- og beregninger, som dokumentation for støjbelastningen. Det kan endvidere kun "i ganske særlige tilfælde" begrundes, at der skal laves efterfølgende kontrol af støjniveauet ved målinger og beregninger. Det er derfor undersøgt om sådanne vilkår uberettiget er stillet i godkendelser alligevel. Der er foretaget en gennemgang af støjkrav i 46 miljøgodkendelser for Bilag 2 virksomheder med listenumre uden stjernemærkning jf. godkendelsesbekendtgørelsens Bilag 4.

Vedrørende forudgående støjmålinger, er der ikke fundet eksempler, der tyder på, at ansøgeren har indsendt støjmålinger - og beregninger efter krav fra myndigheden, før godkendelsen er meddelt.

Derudover gælder i forhold til efterfølgende støjberegninger, at der i langt de fleste gennemgåede ansøgninger er anført, at støjmålinger eller -beregninger skal udføres på kommunens anmodning. Typisk er der brugt formuleringer i stil med følgende citat " Målinger/beregninger til kontrol af, at vilkår 20 og 21 er overholdt skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet f.eks. i tilfælde af klage. Dog kan målinger/beregninger højst kræves en gang årligt". Der er dog under gennemgangen identificeret tre godkendelser, hvori der forekommer vilkår med krav til gennemførelse af støjberegninger indenfor kort tid efter, at godkendelsen er givet. Disse tre godkendelser er enten revurderinger af eksisterende anlæg eller tillæg til eksisterende miljøgodkendelser i forbindelse med udvidelse af anlæg. I det første af de tre tilfælde begrundes vilkår om støjberegninger med, at en tidligere støjmåling har vist, at grænseværdierne er blevet overskredet. I det andet tilfælde har der været tilbagemeldinger ang. støjgener i forbindelse med partshøringen og i det tredje tilfælde har der tidligere forekommet naboklager over støjen. I en fjerde godkendelse, som er en udvidelse, stilles der krav om udarbejdelse af en handlingsplan for nedbringelse af støjniveauet med baggrund i tidligere gennemførte støjberegninger. Der er således i de angivne eksempler givet rimeligt gode begrundelser for, hvorfor der er stillet krav om dokumentation af støjniveauet.

Der er foretaget en søgning på 33 listebetegnelser af bilag 2 virksomheder, der ikke er bilag 5 og heller ikke er stjerne-mærkede. Denne søgning resulterede i identificeringen af fem godkendelser, hvoraf to var nyetableringer og resten revurderinger eller udvidelser. Ingen af godkendelserne havde vilkår med krav til gennemførelse af støjberegninger indenfor kort tid efter, at godkendelse er givet.